

I

(Säädökset, jotka on julkaistava)

**NEUVOSTON ASETUS (EY) N:o 139/2004,
annettu 20 päivänä tammikuuta 2004,
yrityskeskittymien valvonnasta
(‘EY:n sulautuma-asetus’)
(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)**

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 83 ja 308 artiklan,

ottaa huomioon komission ehdotuksen ⁽¹⁾,ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon ⁽²⁾,ottaa huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ⁽³⁾,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Yrityskeskittymien valvonnasta 21 päivänä joulukuuta 1989 annettua neuvoston asetusta (ETY) N:o 4064/89 ⁽⁴⁾ on muutettu huomattavilta osin. Uusien muutoksien takia selkeyden vuoksi olisi mainittu asetus uudelleenlaadittava.
- (2) Perustamissopimuksen päämäärien toteuttamiseksi 3 artiklan 1 kohdan g alakohdassa määrätään yhteisön tavoitteeksi sellaisen järjestelmän käyttöön ottaminen, joka estää kilpailun vääristymisen sisämarkkinoilla. Perustamissopimuksen 4 artiklan 1 kohdassa määrätään, että jäsenvaltioiden ja yhteisön toimintaa harjoitetaan vapaaseen kilpailuun perustuvan avoimen markkinatalouden periaatteen mukaisesti. Nämä periaatteet ovat olennaisia sisämarkkinoiden kehittämiseksi edelleen.
- (3) Sisämarkkinoiden ja talous- ja rahaliiton toteutuminen, Euroopan unionin laajentuminen sekä kaupan ja investointien kansainvälisten esteiden vähentäminen johtavat jatkossakin suuriin yritystoiminnan uudelleenjärjestelyihin, erityisesti keskittymiin.

(4) Tällaisia uudelleenjärjestelyjä on pidettävä myönteisinä siltä osin kuin ne sopivat tehokkaan kilpailun vaatimukseen ja niillä voidaan edistää Euroopan teollisuuden kilpailukykyä, parantaa kasvun edellytyksiä ja nostaa elintasoja yhteisössä.

(5) On kuitenkin varmistettava, että uudelleenjärjestelyt eivät aiheuta pysyvää vahinkoa kilpailulle. Yhteisön oikeudessa on sen vuoksi oltava säännöksiä keskittymistä, jotka saattavat olennaisesti estää tehokasta kilpailua yhteismarkkinoilla tai niiden merkittäväällä osalla.

(6) Sen vuoksi on tarpeen erityinen oikeudellinen väline, jolla kaikkia keskittymiä voitaisiin tehokkaasti valvoa niillä yhteisössä esiintyvän kilpailun rakenteeseen olevien vaikutusten kannalta ja joka olisi ainoa tällaisiin keskittymiin sovellettava väline. Neuvoston asetus (ETY) N:o 4064/89 on mahdollistanut yhteisön politiikan kehittämisen tällä alalla. Saatujen kokemusten perusteella on syytä laatia uudelleen mainitun asetuksen säännökset, jotta säännökset voidaan sopeuttaa yhdentyneiden markkinoiden ja Euroopan unionin tulevan laajentumisen aiheuttamiin haasteisiin. Perustamissopimuksen 5 artiklassa tarkoitettujen toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteiden mukaisesti tässä asetuksessa ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen tavoitteena olevan kilpailun vääristymisen estämiseksi yhteismarkkinoilla vapaaseen kilpailuun perustuvan avoimen markkinatalouden periaatteen mukaisesti.

(7) Vaikka Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan 81 ja 82 artiklaa voidaan soveltaa tiettyihin keskittymiin, ne eivät ole riittäviä kaiken sellaisen toiminnan valvomiseksi, joka voi osoittautua perustamissopimuksessa edellytetyyn vääristymättömän kilpailun järjestelmään soveltumattomaksi. Tämän vuoksi tämän asetuksen ei tulisi perustua vain perustamissopimuksen 83 artiklaan vaan pääasiallisesti 308 artiklaan, jonka nojalla yhteisö voi lisätä toimivaltaansa tavoitteidensa toteuttamiseksi tarpeellisiin toimiin, myös toimiin, jotka koskevat keskittymiä perustamissopimuksen liitteessä I lueteltujen maataloustuotteiden markkinoilla.

⁽¹⁾ EYVL C 20, 28.1.2003, s. 4.

⁽²⁾ Lausunto annettu 9. lokakuuta 2003 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä).

⁽³⁾ Lausunto annettu 24. lokakuuta 2003 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä).

⁽⁴⁾ EYVL L 395, 30.12.1989, s. 1, oikaisu EYVL L 257, 21.9.1990, s. 13, asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 1310/97, (EYVL L 180, 9.7.1997, s. 1), oikaisu EYVL L 40, 13.2.1998, s. 17.

- (8) Tämän asetuksen säännösten tulisi koskea merkittäviä rakenteellisia muutoksia, joiden vaikutukset markkinoihin ulottuvat jäsenvaltion kansallisten rajojen ulkopuolelle. Tällaisia keskittymiä olisi yleensä tarkasteltava yksinomaan yhteisön tasolla "yhden luukun" järjestelmää soveltaen ja toissijaisuusperiaatetta noudattaen. Keskitymät, joihin tätä asetusta ei sovelleta, kuuluvat periaatteessa jäsenvaltion toimivaltaan.
- (9) Tämän asetuksen soveltamisala olisi määriteltävä keskittymään osallistuvien yritysten maantieteellisen toimintalueen mukaan, ja sitä tulisi rajoittaa määrällisin raja-arvoin, jotta se koskisi myös yhteisönlaajuisia keskittymiä. Komission olisi laadittava neuvostolle kertomus sovellettavien raja-arvojen ja arviointiperusteiden täytäntöönpanosta, jotta neuvosto voi perustamissopimuksen 202 artiklan mukaisesti säännöllisesti tarkistaa niitä saadun kokemuksen perusteella samoin kuin sääntöjä, jotka koskevat käsittelypaikan siirtämistä ennen ilmoituksen tekemistä; tämä edellyttää sitä, että jäsenvaltiot toimittavat komissiolle tilastotietoja, joiden avulla se voi laatia tällaisia kertomuksia ja mahdollisia muutosehdotuksia. Komission kertomusten ja ehdotusten olisi pohjaututtava jäsenvaltioiden säännöllisesti toimittamaan asiaankuuluvaan tietoon.
- (10) Keskittymän olisi katsottava olevan yhteisönlaajuinen, jos siihen osallistuvien yritysten yhteenlaskettu liikevaihto on säädettyjä raja-arvoja suurempi; tämä pätee siitä riippumatta, onko keskittymään osallistuvien yritysten kotipaikka tai pääasialliset toiminnot yhteisössä, jos ne harjoittavat merkittävää toimintaa siellä.
- (11) Sääntöjen, jotka koskevat keskittymien siirtämistä komissiosta jäsenvaltioiden käsittelyyn ja jäsenvaltioista komission käsittelyyn, olisi toimittava tehokkaana korjausmenetelmänä toissijaisuusperiaatteen mukaisesti; nämä säännöt suojaavat asianmukaisesti jäsenvaltioiden kilpailutuja, ja niissä otetaan riittävästi huomioon oikeusvarmuus sekä "yhden luukun" periaate.
- (12) Keskittymät voivat kuulua useiden kansallisten yrityskeskittymien valvontajärjestelmien piiriin, jos ne jäävät tässä asetuksessa mainittujen liikevaihdon raja-arvojen alapuolelle. Yhden liiketoimen moninkertainen ilmoittaminen heikentää yritysten oikeusvarmuutta sekä lisää niiden työtä ja kustannuksia ja voi johtaa ristiriitaisiin arvioihin. Järjestelmää, jonka turvin asianomaiset jäsenvaltiot voivat siirtää keskittymät komission käsittelyyn, olisi sen vuoksi kehitettävä edelleen.
- (13) Komission olisi toimittava läheisessä ja jatkuvassa yhteydessä sille huomioita ja tietoja antavien jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten kanssa.
- (14) Komission ja jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten on muodostettava yhdessä julkisten viranomaisten verkosto, joka soveltaa yhteisön kilpailusääntöjä tiiviissä yhteistyössä ja hyödyntää tehokkaita tietojenvaihto- ja kuulemisjärjestelyjä pyrkien varmistamaan, että asian käsittelystä vastaa siihen parhaiten soveltuva viranomainen toissijaisuusperiaatteen mukaisesti ja että moninkertaiset ilmoitukset tietyistä keskittymistä vältetään mahdollisimman suuressa määrin. Keskittymien käsittelyn siirtäminen komissiolta jäsenvaltioille tai jäsenvaltioilta komissiolle olisi suoritettava tehokkaasti pyrkien mahdollisimman suuressa määrin välttämään tilanteita, joissa keskittymän käsittely on siirron kohteena sekä ennen sitä koskevan ilmoituksen tekemistä että sen jälkeen.
- (15) Komission olisi voitava siirtää jäsenvaltion käsiteltäväksi ilmoitetut yhteisönlaajuisen ulottuvuuden omaavat keskittymät, jotka uhkaavat vaikuttaa merkittävästi kilpailuun kaikki erillisten markkinoiden tunnusmerkit täyttävillä kyseisen jäsenvaltion markkinoilla. Jos keskittymä vaikuttaa kilpailuun tällaisilla markkinoilla, jotka eivät ole merkittävä osa yhteisömarkkinoita, komission olisi pyynnöstä siirrettävä asia kokonaan tai osittain kyseisen jäsenvaltion käsiteltäväksi. Jäsenvaltion olisi voitava siirtää komission käsiteltäväksi keskittymä, jolla ei ole yhteisönlaajuisuutta mutta joka vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan ja uhkaa vaikuttaa merkittävästi kilpailuun kyseessä olevan jäsenvaltion alueella. Muidenkin jäsenvaltioiden, joilla on toimivalta tutkia keskittymää, olisi voitava liittyä pyyntöön. Tällaisessa tapauksessa kansallisten määräaikojen soveltamista olisi lykättävä järjestelmän tehokkuuden ja ennakoitavuuden varmistamiseksi, kunnes asian käsittelyn siirtämisestä on tehty päätös. Komissiolle olisi oltava toimivalta tutkia ja käsitellä keskittymää pyynnön tehneen jäsenvaltion tai pyynnön tehneiden jäsenvaltioiden puolesta.
- (16) Yrityskeskittymien valvontajärjestelmän tehokkuuden parantamiseksi entisestään yhteisössä olisi keskittymään osallistuville yrityksille annettava mahdollisuus pyytää käsittelyn siirtämistä komissiolle tai pois komissiolta ennen keskittymästä ilmoittamista. Tällaisissa tapauksissa komission ja kansallisten kilpailuviranomaisten olisi päätettävä lyhyessä, selkeästi määritellyssä määräajassa, tuleeko käsittely siirtää komissiolle tai komissiolta, varmistaen näin järjestelmän tehokkuuden. Keskittymään osallistuvien yritysten pyynnöstä komission olisi voitava siirtää jäsenvaltiolle sellaisen yhteisönlaajuisen ulottuvuuden omaavan keskittymän käsittely, joka saattaa vaikuttaa merkittävästi kilpailuun kaikki erillisten markkinoiden tunnusmerkit täyttävillä kyseisen jäsenvaltion markkinoilla; asianomaisilta yrityksiltä ei olisi kuitenkaan edellytettävä sen osoittamista, että keskittymän vaikutukset olisivat kilpailulle haitallisia. Keskittymän käsittelyä ei olisi siirrettävä komissiolta jäsenvaltiolle, joka on ilmaissut erimielisyytensä kyseisen siirron osalta. Ennen ilmoituksen tekoa kansallisille viranomaisille asianomaisten yritysten olisi myös voitava pyytää, että keskittymä, jolla ei ole yhteisönlaajuisuutta ulottuvuutta mutta jota voidaan tutkia vähintään kolmen jäsenvaltion kansallisen kilpailulainsäädännön nojalla, siirretään

- komission käsiteltäväksi. Tällaiset pyynnöt käsitteilyn siirtämisestä komissiolle ilmoitusta edeltävässä vaiheessa olisivat erityisen tarkoituksenmukaisia tilanteissa, joissa keskittymällä olisi vaikutuksia useamman kuin yhden jäsenvaltion alueella. Jos keskittymän, jota voidaan tarkastella vähintään kolmen jäsenvaltion kansallisen kilpailulainsäädännön nojalla, käsittely siirretään komissiolle ennen kansallisen ilmoituksen tekemistä ja yksikään jäsenvaltio, joka on toimivaltainen tarkastelemaan keskittymää, ei ilmaise erimielisyyttään, komissiolla olisi oltava yksinomainen toimivalta tarkastella keskittymää ja kyseisellä keskittymällä olisi katsottava olevan yhteisönlaajuinen ulottuvuus. Tällaisia käsitteilyn siirtoja jäsenvaltioilta komissiolle ilmoitusta edeltävässä vaiheessa ei olisi kuitenkaan tehtävä, jos vähintään yksi jäsenvaltio, joka on toimivaltainen tarkastelemaan tapausta, on ilmaissut erimielisyytensä kyseisen siirron osalta.
- (17) Komissiolla olisi oltava yksinomainen toimivalta soveltaa tätä asetusta yhteisöjen tuomioistuimen valvonnassa.
- (18) Jäsenvaltiot eivät saa soveltaa kansallista kilpailulainsäädäntöään yhteisönlaajuisiin keskittymiin, jollei tässä asetuksessa toisin säädetä. Kansallisten viranomaisten toimivalta asiassa olisi rajoitettava tapauksiin, joissa komission puuttumattomuus voisi johtaa tehokkaan kilpailun olennaiseen estymiseen jonkin jäsenvaltion alueella ja joissa kilpailua koskevia tämän jäsenvaltion etuja ei voida riittävästi muuten suojata tällä asetuksella. Näissä tapauksissa asianomaisten jäsenvaltioiden on toimittava nopeasti; tässä asetuksessa ei voida kansallisen lainsäädännön eroavuuksien takia säätää yhtä määräaikaa lopullisille kansallisen lainsäädännön nojalla tehtäville päätöksille.
- (19) Tämän asetuksen yksinomainen soveltaminen yhteisönlaajuisiin keskittymiin ei estä soveltamasta perustamisopimuksen 296 artiklaa eikä estä jäsenvaltioita toteuttamasta aiheellisia toimenpiteitä suojatakseen muita kuin tässä asetuksessa tarkoitettuja oikeutettuja etujaan, jos toimenpiteet ovat sopusoinnussa yhteisön oikeuden yleisten periaatteiden ja muiden yhteisön sääntöjen kanssa.
- (20) On tarkoituksenmukaista määritellä keskittymän käsite siten, että se sisältää toimet, jotka pysyvästi muuttavat keskittymään osallistuvien yritysten valvontaa ja siten markkinoiden rakennetta. Sen vuoksi tätä asetusta on aiheellista soveltaa kaikkiin yhteisyrityksiin, jotka hoitavat pysyvästi kaiken itsenäiselle taloudelliselle yksikölle kuuluvan toiminnan. On lisäksi asianmukaista käsitellä yhtenä keskittymänä toimia, jotka ovat läheisesti yhteydessä toisiinsa siten, että niitä yhdistää ehto tai ne muodostuvat suhteellisen lyhyen ajanjakson aikana tapahtuvista arvoopareita koskevista liiketoimista.
- (21) Tätä asetusta voidaan soveltaa myös, kun keskittymään osallistuvat yritykset hyväksyvät keskittymän toteuttamiseen suoraan liittyviä ja sen kannalta välttämättömiä rajoituksia. Komission tämän asetuksen nojalla tekemien päätösten, joiden mukaan keskittymä on yhteismarkkinoille soveltuva, olisi automaattisesti katettava kyseiset rajoitukset ilman, että komission olisi arvioitava tällaisia rajoituksia yksittäisissä tapauksissa. Keskittymään osallistuvien yritysten pyynnöstä komission olisi kuitenkin varta vasten arvioitava niiden uusien tai ratkaisemattomien kysymysten osalta, jotka aiheuttavat selvästi epävarmuutta, onko rajoitus keskittymän toteuttamiseen suoraan liittyvä ja sen kannalta välttämätön. Jos kysymys ei kuulu komission asiaankuuluvan voimassa olevan tiedonannon tai komission julkaistun päätöksen soveltamisalaan, sen katsotaan olevan uusi tai ratkaisematon kysymys, joka aiheuttaa selvästi epävarmuutta.
- (22) Järjestelyissä, jotka toteutetaan keskittymien valvontaa varten, tulisi noudattaa periaatetta, jonka mukaan syrjintää ei harjoiteta julkisten ja yksityisten alojen välillä, sanotun kuitenkin rajoittamatta perustamisopimuksen 86 artiklan 2 kohdan soveltamista. Julkisilla aloilla keskittymään osallistuvan yrityksen liikevaihtoa laskettaessa täytyy sen vuoksi ottaa huomioon sellaisen taloudellisen yksikön muodostavat yritykset, jolla on itsenäinen päätösvalta, yritysten pääoman hallintatavasta tai niihin sovellettavista hallinnollista valvontaa koskevista säännöistä riippumatta.
- (23) On tarpeen todeta, soveltuvatko yhteisönlaajuiset keskitymät yhteismarkkinoille, arvioiden asiaa siltä kannalta, että on tarve ylläpitää ja kehittää tehokasta kilpailua yhteismarkkinoilla. Tällöin komission on pidettävä arviointinsa lähtökohtana Euroopan yhteisön perustamisopimuksen 2 artiklassa ja Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 2 artiklassa tarkoitettujen peruspäämäärien saavuttamista.
- (24) Jotta varmistettaisiin vapaaseen kilpailuun perustuvan avoimen markkinatalouden periaatteen mukaisesti harjoitettavan politiikan edistämiseksi vääristymättömän kilpailun järjestelmä yhteismarkkinoilla, tällä asetuksella olisi mahdollistettava kaikkien keskittymien tehokas valvonta niillä kilpailuun yhteisössä olevan vaikutuksen kannalta. Tämän vuoksi asetuksella (ETY) N:o 4064/89 vahvistettiin periaate, jonka mukaan yhteisönlaajuinen keskittymä on todettava yhteismarkkinoille soveltumattomaksi, jos sillä luodaan sellainen määräävä asema tai vahvistetaan sellaista määräävää asemaa, jonka seurauksena tehokas kilpailu yhteismarkkinoilla tai niiden merkittävällä osalla olennaisesti estyisi.

- (25) Ottaen huomioon seuraukset, joita keskittymillä voi olla oligopolistisilla markkinoilla, on erityisen tärkeää säilyttää tehokas kilpailu tällaisilla markkinoilla. Monilla oligopolistisilla markkinoilla on riittävästi kilpailua. Tietyissä olosuhteissa keskittymät, jotka aiheuttavat sen merkittävän kilpailupaineen poistumisen, joka sulautuvilla osapuolilla oli toisiinsa nähden, sekä jäljelle jääviin kilpailijoihin kohdistuvan kilpailupaineen pienentyminen voivat jopa oligopolin jäsenten välisen koordinoitun todennäköisesti puuttuessa olennaisesti estää tehokasta kilpailua. Yhteisön tuomioistuimet eivät ole kuitenkaan tähän mennessä nimenomaisesti tulkinneet asetusta (ETY) N:o 4064/89 siten, että tällaisia koordinoimattomia vaikutuksia aiheuttavat keskittymät olisi todettava yhteismarkkinoille soveltumattomiksi. Tästä syytä olisi oikeusvarmuuden takia tehtävä selväksi, että tällä asetuksella mahdollistetaan kaikkien tällaisten keskittymien tehokas valvonta säätämällä, että keskittymät, jotka estävät olennaisesti tehokasta kilpailua yhteismarkkinoilla tai niiden merkittävällä osalla, olisi julistettava yhteismarkkinoille soveltumattomiksi. Asetuksen 2 artiklan 2 ja 3 kohdan säännösten soveltamisala on tarkoitus tulkita siten, että käsite "olennaisesti estää tehokasta kilpailua" koskee 'määrävän aseman' lisäksi ainoastaan niitä keskittymän kilpailua estäviä vaikutuksia, jotka johtuvat sellaisten yritysten yhteensovittamattomista toimintatavoista, joilla ei olisi määrävää asemaa kyseisillä markkinoilla.
- (26) Määrävän aseman luominen tai vahvistaminen yleensä olennaisesti estää tehokasta kilpailua. Jotta säilytettäisiin ne ohjeet, joita voidaan saada yhteisön tuomioistuinten aikaisemmista tuomioista ja komission asetuksen ETY (N:o) 4064/89 nojalla tekemistä päätöksistä samalla kun edelleen noudatetaan kilpailuhaittaa koskevia sääntöjä, joita komissio ja yhteisön tuomioistuimet ovat soveltaneet, kun on kyse siitä, soveltuuko jokin keskittymä yhteismarkkinoille, tällä asetuksella on tämän vuoksi toteutettava periaate, jonka mukaan yhteisönlaajuinen keskittymä on todettava yhteismarkkinoille soveltumattomaksi, jos se olennaisesti estää tehokasta kilpailua yhteismarkkinoilla tai olennaisessa osassa niitä erityisesti siitä syystä, että sillä luodaan määrävää asema tai vahvistetaan sitä.
- (27) Lisäksi perustamissopimuksen 81 artiklan 1 ja 3 kohdan arviointiperusteita olisi sovellettava kaiken itsenäiselle taloudelliselle yksikölle kuuluvan toiminnan pysyvästi hoitaviin yhteisyrityksiin, jos näiden yhteisyritysten perustamisesta on suoraan seurauksena itsenäisinä pysyvien yritysten välisen kilpailun merkittävä rajoittaminen.
- (28) Sen selventämiseksi ja selittämiseksi, kuinka komissio arvioi keskittymiä tämän asetuksen nojalla, on asianmukaista, että komissio julkaisee ohjeita, joiden tulisi luoda vankat taloudelliset kehykset keskittymien arvioinnille sen määrittämiseksi, voidaanko ne julistaa yhteismarkkinoille soveltuviksi.
- (29) Keskittymän yhteismarkkinoilla aiheuttaman kilpailuvaiikutuksen arvioimiseksi on asianmukaista ottaa huomioon keskittymään osallistuvien yritysten esittämät perustellut tehokkuusnäkökohdat. On mahdollista, että keskittymästä seurauksena oleva tehokkuus vaikuttaa kilpailuvaikutuksia ja erityisesti kuluttajille mahdollisesti muussa tapauksessa aiheutuvaa haittaa tasapainottavasti, minkä seurauksena keskittymä ei olennaisesti estä tehokasta kilpailua yhteismarkkinoilla tai niiden merkittävällä osalla erityisesti siitä syystä, että sillä luodaan määrävää asema tai vahvistetaan sitä. Komission olisi julkaistava ohjeita edellytyksistä, joiden mukaan se voi ottaa tehokkuusnäkökohdat keskittymän tarkastelussa huomioon.
- (30) Jos keskittymään osallistuvat yritykset muuttavat ilmoitettua keskittymää erityisesti antamalla sitoumuksia, joiden tarkoituksena on saattaa keskittymä yhteismarkkinoille soveltuvaksi, komission olisi voitava julistaa keskittymä muutetussa muodossaan yhteismarkkinoille soveltuvaksi. Tällaisten sitoumusten olisi oltava oikeassa suhteessa kilpailuongelmaan ja poistettava se kokonaisuudessaan. Sitoumuksia voidaan hyväksyä myös ennen menettelyn aloittamista, jos kilpailuongelma on helposti tunnistettavissa ja korjattavissa. Olisi nimenomaisesti säädettävä, että komissio voi liittää päätöksensä ehtoja ja velvoitteita varmistaakseen, että keskittymään osallistuvat yritykset noudattavat sitoumuksiaan ajoissa ja tehokkaasti keskittymän saattamiseksi yhteismarkkinoille soveltuvaksi. Koko menettelyn ajan olisi varmistettava, että menettely on avoin ja että jäsenvaltioita sekä niitä kolmansia, joiden etua asia koskee, tosiasiallisesti kuullaan.
- (31) Komission käytössä olisi oltava asianmukaiset välineet näiden sitoumusten täytäntöönpanon varmistamiseksi ja toimimiseksi tilanteissa, joissa sitoumuksia ei täytetä. Tapauksissa, joissa jotakin sellaiseen päätökseen, jonka mukaan keskittymä on yhteismarkkinoille soveltuva, liitettyistä ehdoista ei täytetä, keskittymän yhteismarkkinoille soveltuvaksi tekevä tilanne ei toteudu ja komissio ei näin ollen anna valtuutusta toteutetulle keskittymälle. Näin ollen jos keskittymä toteutetaan, sitä olisi käsiteltävä samalla tavoin kuin keskittymää, josta ei ole tehty ilmoitusta ja joka on toteutettu ilman valtuutusta. Lisäksi jos komissio on jo todennut, että ehto ei täyty ja näin ollen keskittymä ei ole yhteismarkkinoille soveltuva, komissiolla olisi oltava toimivalta määrätä suoraan keskittymän purkaminen ennen keskittymän toteuttamista vallinneen tilanteen palauttamiseksi. Jos jotakin sellaiseen päätökseen, jonka mukaan keskittymä on yhteismarkkinoille soveltuva, liittyvistä velvoitteista ei täytetä, komission olisi voitava kumota päätöksensä. Lisäksi komission olisi voitava määrätä asianmukaisia taloudellisia seuraamuksia, jos ehtoja tai velvoitteita ei täytetä.

- (32) Keskittymää, joka ei siihen osallistuvien yritysten rajoitetujen markkinaosuuksien vuoksi ole omiaan estämään tehokasta kilpailua, voidaan pitää yhteismarkkinoille soveltuvana. Rajoittamatta perustamissopimuksen 81 ja 82 artiklan soveltamista tähän viittaa erityisesti se, että keskittymään osallistuvien yritysten markkinaosuus on enintään 25 prosenttia yhteismarkkinoilla tai niiden merkittävällä osalla.
- (33) Komission tehtävänä olisi oltava kaikkien tarpeellisten päätösten tekeminen sen vahvistamiseksi, soveltuvatko yhteisölaajuiset keskittymät yhteismarkkinoille, sekä päätösten tekeminen tilanteen palauttamiseksi sellaiseksi kuin se oli ennen yhteismarkkinoille soveltumattomaksi julistetun keskittymän toteuttamista.
- (34) Tehokkaan valvonnan varmistamiseksi yritysten olisi ilmoitettava ennakolta yhteisölaajuisista keskittymistä sopimuksen tekemisen, julkisen osto- tai vaihtotarjouksen ilmoittamisen tai määräysvallan tuottavan osuuden hankkimisen jälkeen. Ilmoitus olisi voitava tehdä myös, jos keskittymään osallistuvat yritykset vakuuttavat komission aikomuksestaan tehdä ehdotettua keskittymää koskeva sopimus ja osoittavat komissiolle, esimerkiksi kaikkien kyseisten yritysten allekirjoittamalla periaatesopimuksella, yhteisymmärryspöytäkirjalla tai aiesopimuksella, että niiden suunnitelma kyseisen ehdotetun keskittymän osalta on riittävän konkreettinen, tai ne ovat ilmoittaneet julkisesti aikovansa tehdä osto- tai vaihtotarjouksen, jos suunniteltu sopimus tai osto- tai vaihtotarjous johtaisi yhteisölaajuiseen keskittymään. Keskittymien toteuttamista olisi lykättävä kunnes asiasta on tehty lopullinen komission päätös. Tästä lykkäämisvelvoitteesta olisi kuitenkin voitava poiketa keskittymään osallistuvien yritysten pyynnöstä. Poikkeusluvasta päättäessään komission olisi otettava huomioon kaikki asiaankuuluvat tekijät, kuten keskittymään osallistuville yrityksille tai kolmansille aiheutuvan haitan luonne ja vakavuus sekä keskittymän kilpailulle aiheutama uhka. Oikeusvarmuuden vuoksi keskittymistoimien pätevyys on kuitenkin suojattava tarpeellisissa määrin.
- (35) Olisi säädettävä määräajasta, jonka kuluessa komission on aloitettava ilmoitettua keskittymää koskeva menettely, sekä määräajasta, joiden kuluessa komission on tehtävä lopullinen päätös siitä, soveltuuko kyseinen keskittymä yhteismarkkinoille. Näitä määräaikoja olisi pidennettävä keskittymään osallistuvien yritysten antaessa sitoumuksia keskittymän saattamiseksi yhteismarkkinoille soveltuvaksi, jotta olisi riittävästi aikaa arvioida tällaisia sitoumusehdotuksia ja tehdä niitä koskevia markkinaselvityksiä sekä kuulla jäsenvaltioita ja niitä kolmansia, joiden etua asia koskee. Lisäksi olisi oltava mahdollisuus sen määräajan rajoitettuun pidentämiseen, jonka kuluessa komission on tehtävä lopullinen päätös, jotta asian tutkimiseen ja komissiolle toimitettujen tosiseikkojen ja väitteiden tarkistamiseen olisi riittävästi aikaa.
- (36) Yhteisö kunnioittaa perusoikeuksia ja ottaa huomioon erityisesti Euroopan unionin perusoikeuskirjassa (¹) tunnustetut periaatteet. Tätä asetusta on näin ollen tulkitettava ja sovellettava kyseiset oikeudet ja periaatteet huomioon ottaen.
- (37) Keskittymään osallistuvilla yrityksillä on oltava oikeus siihen, että komissio kuulee niitä, kun menettely on aloitettu; myös asianomaisten yritysten johto- ja valvontaelinten jäsenillä sekä työntekijöiden hyväksytyillä edustajilla sekä niillä kolmansilla, joiden etua asia koskee, on oltava tilaisuus tulla kuulluiksi.
- (38) Keskittymien arvioimiseksi asianmukaisesti komissiolle olisi oltava oikeus vaatia kaikki tarvittavat tiedot ja toteuttaa kaikki tarvittavat tarkastukset kaikkialla yhteisössä. Tätä tarkoitusta varten ja kilpailun tehokkaan suojelun varmistamiseksi on tarpeen täydentää komission tutkintavaltuuksia. Komissiolle on erityisesti annettava valtuudet kuulla kaikkia henkilöitä, joilla voi olla hyödyllisiä tietoja, ja tallettaa kyseiset lausunnot.
- (39) Komission valtuuttamilla virkamiehillä olisi tarkastuksen aikana oltava toimivalta pyytää tarkastuksen kohteeseen ja tarkoitukseen liittyviä tietoja; heillä olisi myös oltava toimivalta laittaa sinettejä tarkastusten aikana, jos on perusteltuja syitä epäillä, että keskittymä on toteutettu ilman sitä koskevaa ilmoitusta tai että komissiolle on toimitettu väärää, epätäydellistä tai harhaanjohtavaa tietoa tai että keskittymään osallistuvat henkilöt tai yritykset ovat jättäneet komission päätöksessä määrätyn ehdon tai velvoitteen täyttämättä. Joka tapauksessa sinettejä olisi käytettävä vain poikkeuksellisissa olosuhteissa yksinomaan tarkastuksen vaatiman ajan, yleensä enintään 48 tuntia.
- (40) Rajoittamatta yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön soveltamista on myös hyödyllistä vahvistaa kansallisen oikeusviranomaisen suorittaman valvonnan soveltamisala sen antaessa luvan, kansallisen lainsäädännön mukaisesti ja varotoimenpiteenä, virkaavun käyttämiseen yrityksen vastustaessa komission päätöksellä määrättyä tarkastusta, sinettien laittaminen mukaan lukien. Oikeuskäytännöstä seuraa, että kansallinen oikeusviranomainen voi nimenomaan pyytää komissiolta lisätietoja, joita se tarvitsee valvonnan suorittamiseksi ja joiden puuttuessa se voi kieltäytyä antamasta lupaa. Oikeuskäytännössä vahvistetaan myös kansallisten tuomioistuinten toimivalta valvoa pakkokeinojen täytäntöönpanoa koskevien kansallisten sääntöjen soveltamista. Jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten on tehtävä aktiivisesti yhteistyötä komission käyttäessä tutkintavaltuuksiaan.

(¹) EYVL C 364, 18.12.2000, s. 1.

- (41) Asianomaisten yritysten ja henkilöiden noudattaessa komission päätöksiä niitä ei voida pakottaa myöntämään, että ne ovat syyllistyneet rikkomiseen, mutta niillä on kuitenkin velvollisuus vastata asiakysymyksiin ja toimittaa asiakirjoja siinäkin tapauksessa, että tällaisia tietoja saatetaan käyttää niitä itseään tai muita vastaan sen toteamiseksi, että rikkominen on tapahtunut.
- (42) Avoimuuden varmistamiseksi kaikki komission päätökset, jotka eivät ole luonteeltaan puhtaasti menettelyyn liittyviä, on julkistettava laajalti. Samalla kun varmistetaan keskittymään osallistuvien yritysten puolustautumisoikeudet ja erityisesti tiedonsaantioikeus, on välttämätöntä suojella liikesalaisuuksia. Lisäksi olisi varmistettava, että tietojenvaihto verkoston sisällä ja kolmansien maiden toimivaltaisten viranomaisten kanssa on suojattua.
- (43) Tämän asetuksen noudattamista on voitava tarvittaessa tehostaa sakoin ja uhkasakoin. Yhteisöjen tuomioistuinten olisi oltava perustamissopimuksen 229 artiklassa tarkoitettu täysi harkintavalta tässä suhteessa.
- (44) Olisi otettava huomioon edellytykset, joilla yrityksiä, joiden kotipaikka tai pääasialliset toiminnot ovat yhteisössä, koskevia keskittymiä toteutetaan kolmansissa maissa, ja olisi säädettävä neuvoston mahdollisuudesta antaa komissiolle tarvittavat valtuudet neuvotella tällaisten yritysten kohtelemisesta niin, että niitä ei syrjitä.
- (45) Tämä asetus ei millään tavoin vähennä keskittymiin osallistuvissa yrityksissä työntekijöille yhteisesti kuuluvia oikeuksia, erityisesti tämä koskee yhteisön tai kansallisen lainsäädännön mukaista työntekijöiden edustajien tiedottamis- ja kuulemisvelvoitetta.
- (46) Komission olisi voitava antaa tämän asetuksen täytäntöönpanosta yksityiskohtaisia säännöksiä komissiolle siirrettyä täytäntöönpanovaltaa käytettäessä noudatettavien menettelyjen mukaisesti. Kyseisten täytäntöönpanosäännösten antamisessa jäsenvaltioiden edustajista koostuvan neuvoa-antavan komitean olisi avustettava komissiota 23 artiklan säännösten mukaisesti,
- b) ainakin kahden siihen osallistuvan yrityksen yhteisön alueelta kertynyt kokonaisliikevaihto on erikseen yli 250 miljoonaa euroa;
- ellei jokaisen keskittymään osallistuvan yrityksen omasta yhteisön alueelta kertyneestä kokonaisliikevaihdosta yli kaksi kolmasosaa ole kertynyt yhdestä ja samasta jäsenvaltiosta.
3. Keskittymä, joka ei saavuta 2 kohdassa säädettyjä raja-arvoja, on yhteisönlaajuinen keskittymä, jos:
- a) kaikkien siihen osallistuvien yritysten yhteenlaskettu koko maailmasta kertynyt kokonaisliikevaihto on yli 2,5 miljardia euroa;
- b) kaikkien siihen osallistuvien yritysten vähintään kolmesta jäsenvaltiosta kertynyt yhteenlaskettu kokonaisliikevaihto on jokaisessa jäsenvaltiossa suurempi kuin 100 miljoonaa euroa;
- c) b alakohdassa tarkoitetuista vähintään kolmesta jäsenvaltiosta ainakin kahdelle keskittymään osallistuvista yrityksistä erikseen kertynyt kokonaisliikevaihto on jokaisessa jäsenvaltiossa yli 25 miljoonaa euroa; ja
- d) ainakin kahdelle keskittymään osallistuvista yrityksistä erikseen yhteisön alueelta kertynyt kokonaisliikevaihto on yli 100 miljoonaa euroa;
- ja jollei jokaisen keskittymään osallistuvan yrityksen omasta yhteisön alueelta kertyneestä kokonaisliikevaihdosta yli kaksi kolmasosaa ole kertynyt yhdestä ja samasta jäsenvaltiosta.
4. Komissio antaa jäsenvaltioiden mahdollisesti säännöllisesti toimittamien tilastotietojen pohjalta neuvostolle 1 päivään heinäkuuta 2009 mennessä kertomuksen 2 ja 3 kohdassa olevien raja-arvojen ja arviointiperusteiden täytäntöönpanosta ja mahdollisesti esittää 5 kohdan mukaisia ehdotuksia.
5. Neuvosto voi tarkistaa määränemmistöllä 3 kohdassa säädettyjä raja-arvoja ja arviointiperusteita 4 kohdassa tarkoitettua kertomuksen johdosta ja komission ehdotuksesta.

ON ANTANUT TÄMÄN ASETUKSEN:

2 artikla

1 artikla

Soveltamisala

1. Tätä asetusta sovelletaan kaikkiin tässä artiklassa tarkoitettuihin yhteisönlaajuisiin keskittymiin, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 4 artiklan 5 kohdan ja 22 artiklan soveltamista.

2. Keskittymä on yhteisönlaajuinen keskittymä, jos:

a) kaikkien siihen osallistuvien yritysten yhteenlaskettu koko maailmasta kertynyt kokonaisliikevaihto on yli 5 miljardia euroa; ja

Keskittymien arvioiminen

1. Arvioitaessa, soveltuvatko keskittymät, joihin tätä asetusta sovelletaan, yhteismarkkinoille, noudatetaan tämän asetuksen tavoitteita ja seuraavia säännöksiä.

Arvioinnissa komissio ottaa huomioon:

a) tarpeen ylläpitää ja kehittää tehokasta kilpailua yhteismarkkinoilla muun muassa kaikkien kyseessä olevien markkinoiden rakenteen sekä yhteisön alueelta ja sen ulkopuolelta olevien yritysten todellisen ja mahdollisen kilpailun kannalta;

b) keskittymään osallistuvien yritysten aseman markkinoilla ja niiden taloudellisen ja rahoituksellisen vahvuuden, tavarantoimittajien ja käyttäjien käytettävissä olevat valintamahdollisuudet, heidän pääsytys- ja toimitusmarkkinoille, oikeudelliset ja muut markkinoillepääsyn esteet, asianomaisten tavaroiden tai palvelujen tarjonnan ja kysynnän kehityksen, väli- ja loppukäyttäjien edut sekä kehityksen teknisessä ja taloudellisessa edistyksessä, jos se on kuluttajille eduksi eikä estä kilpailua.

2. Keskittymä julistetaan yhteismarkkinoille soveltuvaksi, jollei se olennaisesti estä tehokasta kilpailua yhteismarkkinoilla tai niiden merkittävällä osalla erityisesti siitä syystä, että sillä luodaan määräävä asema tai vahvistetaan sitä.

3. Keskittymä julistetaan yhteismarkkinoille soveltumattomaksi, jos se olennaisesti estää tehokasta kilpailua yhteismarkkinoilla tai niiden merkittävällä osalla erityisesti siitä syystä, että sillä luodaan määräävä asema tai vahvistetaan sitä.

4. Jos 3 artiklassa tarkoitetun keskittymän muodostavan yhteisyrityksen perustamisen tarkoituksena tai seurauksena on itsenäisinä pysyvien yritysten kilpailukäyttämisen yhteensovittaminen, yhteensovittamista arvioidaan perustamissopimuksen 81 artiklan 1 ja 3 kohdan mukaisin perustein sen toteamiseksi, soveltuuko toimi yhteismarkkinoille.

5. Tätä arvioitaessa komissio ottaa erityisesti huomioon,

— toimiiko yhteisyrityksen kanssa samoilla markkinoilla tai valmistusketjun edellisessä tai seuraavassa vaiheessa tai näiden markkinoiden lähimarkkinoilla samaan aikaan kaksi tai useampia emoyhtiöitä, ja

— antaako yhteisyrityksen perustamisesta johtuva kyseisten yritysten toiminnan yhteensovittaminen näille yrityksille mahdollisuuden kilpailun poistamiseen merkittävältä osalta kyseisiä tuotteita ja palveluja.

3 artikla

Keskittymän määritelmä

1. Keskittymän katsotaan syntyvän, jos määräysvalta siirtyy pysyvästi seurauksena siitä, että

a) kaksi yritystä tai yrityksen osaa tai useampi yritys tai yrityksen osa, jotka ovat aikaisemmin olleet itsenäisiä, sulautuu; taikka

b) yksi tai useampi henkilö, jolla jo on määräysvalta ainakin yhdessä yrityksessä, tai yksi tai useampi yritys hankkii ostamalla osakkeita tai osuuksia taikka varoja, sopimuksella tai

muulla tavoin suoran tai välillisen määräysvallan, joka koskee yhtä tai useampaa yritystä kokonaisuudessaan tai jotakin sen tai niiden osaa.

2. Määräysvalta perustuu oikeuksiin, sopimuksiin ja muihin keinoihin, jotka joko erikseen tai yhdessä ja ottaen huomioon asiaan liittyvät tosiasialliset ja oikeudelliset olosuhteet antavat mahdollisuuden käyttää ratkaisevaa vaikutusvaltaa yrityksessä, ja erityisesti:

a) omistusoikeuteen yrityksen kaikkiin tai joihinkin varoihin taikka niiden käyttöoikeuteen;

b) oikeuksiin tai sopimuksiin, joiden perusteella saadaan ratkaiseva vaikutusvalta yrityksen toimielinten kokoonpanossa, äänestyksissä tai päätöksissä.

3. Määräysvallan ovat saaneet henkilöt tai yritykset, jotka:

a) ovat kyseisten oikeuksien haltijoita tai kyseisten sopimusten mukaisia edunsaajia; taikka

b) olematta kyseisten oikeuksien haltijoita tai kyseisten sopimusten mukaisia edunsaajia voivat käyttää niiden mukaisia oikeuksia.

4. Sellaisen yhteisyrityksen perustamisella, joka hoitaa pysyvästi kaiken itsenäiselle taloudelliselle yksikölle kuuluvan toiminnan, muodostuu 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettu keskittymä.

5. Keskittymän ei katsota syntyvän, jos:

a) luottolaitoksilla tai muilla rahoituslaitoksilla tai vakuutusyhtiöillä, joiden tavanomaiseen toimintaan kuuluvat arvopaperitoimet ja arvopaperikauppa niiden omaan lukuun tai muiden lukuun, on väliaikaisesti yrityksen arvopapereita, jotka ne ovat hankkineet edelleenmyyntiä varten, eivätkä ne käytä arvopapereihin liittyvää äänioikeutta määrätäkseen yrityksen kilpailukäyttämisen tai ne käyttävät tätä äänioikeutta ainoastaan valmistellakseen yrityksen tai sen osan, yrityksen kaikkien tai joidenkin varojen taikka kyseisten arvopapereiden tai niiden osan myyntiä ja myynti tapahtuu vuoden kuluessa arvopapereiden hankkimisesta; komissio voi pyynnöstä pidentää mainittua määräaika, jos laitokset tai yhtiöt voivat osoittaa, että myynti ei ollut kohtuudella mahdollinen määräajan kuluessa;

b) julkisen vallan asettama toimitsija saa määräysvallan yrityksen selvitystilaa, purkautumista, maksukyvyttömyyttä, maksujen lakkauttamista, akordia tai vastaavaa menettelyä koskevan jäsenvaltion lain mukaisesti;

c) yhtiömuodoltaan tietynlaisten yhtiöiden tilinpäätöksistä perustamissopimuksen 54 artiklan 3 kohdan g alakohdan nojalla 25 päivänä heinäkuuta 1978 annetun neljännen neuvoston direktiivin N:o 78/660/ETY (¹), 5 artiklan 3 kohdassa tarkoitetut hallintayhtiöt toteuttavat 1 kohdan b alakohdassa tarkoitetut toimet ja omistukseen kuuluvaa äänioikeutta käytetään, erityisesti asetettaessa niiden yritysten johto- ja valvontaelinten jäseniä, joissa ne ovat omistajia, vain näiden sijoitusten täyden arvon säilyttämiseksi eikä määräämään suoraan tai välillisesti yritysten kilpailukäyttäytymisestä.

4 artikla

Ennakoilmoitus keskittymistä ja käsittelypaikan siirtäminen ennen ilmoitusta ilmoituksen tekijöiden pyynnöstä

1. Tässä asetuksessa tarkoitetuista yhteisönlajuisista keskittymistä on ilmoitettava komissiolle ennen niiden toteuttamista ja sopimuksen tekemisen, julkisen osto- tai vaihtotarjouksen julkistamisen tai määräysvallan tuottavan osuuden hankkimisen jälkeen.

Ilmoitus voidaan tehdä myös, jos keskittymään osallistuvat yritykset osoittavat komissiolle vilpittömän aikomuksen tehdä sopimus tai ne ovat ilmoittaneet julkisesti aikovansa tehdä julkisen osto- tai vaihtotarjouksen, jos suunniteltu sopimus tai osto- tai vaihtotarjous johtaisi yhteisönlajuiseseen keskittymään.

Tässä asetuksessa käsite 'ilmoitettu keskittymä' kattaa myös suunnitellut keskittymät, joista on ilmoitettu toisen alakohdan mukaisesti. Tämän artiklan 4 ja 5 kohdassa käsite 'keskittymä' sisältää toisessa alakohdassa tarkoitetut suunnitellut keskittymät.

2. Jos keskittymä syntyy 3 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettulla sulautumisella tai 3 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettulla yhteisen määräysvallan hankkimisella, sulautuvien tai yhteisen määräysvallan saaneiden osapuolten on yhdessä tehtävä ilmoitus. Muissa tapauksissa on sen henkilön tai yrityksen, joka on saanut määräysvallan yhdessä tai useamassa yrityksessä kokonaisuudessaan tai joiltakin osin, tehtävä ilmoitus.

3. Jos komissio toteaa, että ilmoitettuun keskittymään sovelletaan tätä asetusta, se julkaisee tiedon ilmoituksesta ja ilmoittaa samalla keskittymään osallistuvien yritysten nimet, niiden kotimaat, keskittymän luonteen ja elinkeinoelämän alat, joita se koskee. Komissio ottaa huomioon yritysten oikeutetut edut sen suhteen, ettei niiden liikesalaisuuksia paljasteta.

4. Ennen keskittymästä ilmoittamista 1 kohdassa tarkoitettulla tavalla 2 kohdassa tarkoitetut henkilöt tai yritykset voivat ilmoittaa komissiolle perustellussa lausunnossa, että keskittymä saattaa vaikuttaa merkittävästi kilpailuun kaikki erillisten mark-

kinoiden tunnusmerkit täyttävillä jäsenvaltion markkinoilla ja se olisi sen vuoksi tutkittava kokonaan tai osittain kyseisessä jäsenvaltiossa.

Komissio toimittaa tämän lausunnon viipymättä kaikille jäsenvaltioille. Perustellussa lausunnossa tarkoitetun jäsenvaltion on ilmoitettava 15 työpäivän kuluessa lausunnon vastaanottamisesta, onko se samaa vai eri mieltä asian käsittelyn siirtämisestä. Jos kyseinen jäsenvaltio ei mainitun määräajan kuluessa tee tällaista päätöstä, sen katsotaan olevan samaa mieltä.

Jollei kyseinen jäsenvaltio ole eri mieltä, komissio voi päättää siirtää asian käsittelyn kokonaan tai osittain kyseisen jäsenvaltion toimivaltaisille viranomaisille kyseisen valtion kansallisen kilpailulainsäädännön soveltamiseksi, jos se katsoo, että tällaiset erilliset markkinat ovat olemassa ja keskittymä saattaa vaikuttaa kilpailuun kyseisillä markkinoilla merkittävästi.

Päätös asian käsittelyn siirtämisestä 3 alakohdan mukaisesti on tehtävä 25 työpäivän kuluessa alkaen siitä päivästä, jolloin komissio vastaanotti perustellun lausunnon. Komissio antaa päätöksensä tiedoksi muille jäsenvaltioille ja keskittymään osallistuville henkilöille tai yrityksille. Jollei komissio tee päätöstä asetetussa määräajassa, sen katsotaan päättäneen siirtää asian käsittely asianomaisten henkilöiden tai yritysten antaman lausunnon mukaisesti.

Jos komissio päättää siirtää tai jos 3 ja 4 alakohdan nojalla sen katsotaan päättäneen siirtää koko asian käsittelyn, 1 kohdan mukaista ilmoitusta ei tehdä ja asiassa sovelletaan kansallista lainsäädäntöä. Soveltuvien osin sovelletaan 9 artiklan 6—9 kohtaa.

5. Kun on kyse 3 artiklassa määritellystä keskittymästä, joka ei ole 1 artiklassa tarkoitettu yhteisönlajuisiin keskittymä ja jota voidaan tarkastella vähintään kolmen jäsenvaltion kansallisen kilpailulainsäädännön perusteella, 2 kohdassa tarkoitetut henkilöt tai yritykset voivat ennen toimivaltaisille viranomaisille ilmoittamista ilmoittaa komissiolle perustellulla lausunnolla, että komission olisi tutkittava keskittymä.

Komissio toimittaa tämän lausunnon viipymättä kaikille jäsenvaltioille.

Jokainen jäsenvaltio, joka on kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti toimivaltainen tutkimaan keskittymän, voi ilmoittaa 15 työpäivän kuluessa lausunnon vastaanottamisesta olevansa eri mieltä pyynnöstä siirtää asian käsittely.

Jos vähintään yksi tällainen jäsenvaltio on ilmoittanut 3 alakohdan mukaisesti 15 työpäivän kuluessa olevansa eri mieltä, asian käsittelyä ei siirretä. Komission on ilmoitettava viipymättä kaikille jäsenvaltioille ja asianomaisille henkilöille tai yrityksille tällaisesta eriävää mielipidettä koskevasta ilmoituksesta.

(¹) EYVL L 222, 14.8.1978, s. 11, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2003/51/EY (EUVL L 178, 17.7.2003, s. 16).

Jos yksikään jäsenvaltio ei ole ilmoittanut 3 alakohdan mukaisesti 15 työpäivän kuluessa olevansa eri mieltä, keskittymän katsotaan olevan yhteisönlaajuinen ja siitä on ilmoitettava komissiolle 1 ja 2 kohdan mukaisesti. Tällaisissa tapauksissa yksikään jäsenvaltio ei saa soveltaa kansallista kilpailulainsäädäntöään kyseiseen keskittymään.

6. Komissio antaa neuvostolle kertomuksen 4 ja 5 kohdan täytäntöönpanosta 1 päivään heinäkuuta 2009 mennessä. Neuvosto voi tarkistaa määränemmistöllä 4 ja 5 kohtaa kyseisen kertomuksen johdosta ja komission ehdotuksesta.

5 artikla

Liikevaihdon laskeminen

1. Tässä asetuksessa tarkoitettu kokonaisliikevaihto käsittää tuotot, jotka keskittymään osallistuville yrityksille ovat edellisen tilikauden aikana kertyneet niiden tavanomaiseen toimintaan kuuluvasta tuotteiden mynnistä ja palvelujen tarjoamisesta, kun niistä on vähennetty myyntialennukset, arvonlisävero ja muut suoraan liikevaihdosta määrättävät maksut. Keskittymään osallistuvan yrityksen kokonaisliikevaihtoon ei sisälly 4 kohdassa tarkoitettujen yritysten välinen tuotteiden myynti tai palvelujen tarjoaminen.

Liikevaihto yhteisössä tai jäsenvaltiossa käsittää tuotteiden myynnin ja palvelujen tarjoamisen yrityksille ja kuluttajille yhteisössä tai kyseisessä jäsenvaltiossa.

2. Jos keskittymä syntyy yhden tai useamman yrityksen jonkin osan hankkimisella, 1 kohdasta poiketen vain hankittuihin osiin liittyvä liikevaihto otetaan myyjän tai myyjien osalta huomioon siitä riippumatta, ovatko hankitut osat oikeushenkilöitä vai eivät.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuja kahta tai useampaa hankintaa pidetään kuitenkin, jos ne tapahtuvat kahden vuoden kuluessa ja niiden osapuolina ovat samat henkilöt tai yritykset, yhtenä ja samana keskittymänä, joka on toteutettu viimeisen hankinnan päivänä.

3. Liikevaihto korvataan:

a) luottolaitosten ja muiden rahoituslaitosten osalta seuraavien tulojen määrällä, sellaisina kuin ne on määritelty neuvoston direktiivissä N:o 86/635/ETY⁽¹⁾, vähennettynä tarvittaessa arvonlisäveron ja edellä mainittuihin tuotteisiin suoraan liittyvien verojen määrällä:

i) korkotuotot ja muut vastaavat tuotot;

ii) tuotot arvopapereista:

- tuotot osakkeista ja muista vaihtuvatuottoisista arvopapereista,
- tuotot omistusyhteyksistä,
- tuotot sidosyritysten osakkeista;

iii) saadut palkkiot;

iv) rahoitusmarkkinatoiminnan nettotuotto;

v) muut varsinaisen toiminnan tuotot.

Luotto- tai rahoituslaitoksen yhteisöstä tai jäsenvaltiosta kertyneeseen liikevaihtoon sisällytetään kyseisen laitoksen joko yhteisön tai kyseisen jäsenvaltion alueelle sijoittuneen sivuliikkeen tai osaston tulot, sellaisina kuin ne on edellä määritelty.

b) vakuutusyritysten osalta vakuutusmaksujen kokonaismäärällä, johon sisältyvät kaikki vakuutusyrityksen tekemiin tai sen lukuun tehtyihin vakuutusopimuksiin liittyvät perityt ja perittävät maksut, menevään jälleenvakuutukseen liittyvät maksut mukaan lukien, kun on vähennetty sellaiset verot ja veronluonteiset suoritukset tai pakolliset maksut, jotka määräytyvät yksittäisten vakuutusmaksujen tai vakuutusmaksujen kokonaismäärän perusteella; edellä 1 artiklan 2 kohdan b alakohtaa ja 3 kohdan b, c ja d alakohtaa sekä näiden kahden kohdan virkkeen loppuosaa sovellettaessa yhteisön tai jäsenvaltion alueelta olevilta saadut vakuutusmaksujen kokonaismäärät otetaan vastaavasti huomioon.

4. Jollei 2 kohdasta muuta johdu, keskittymään osallistuvan yrityksen tässä asetuksessa tarkoitettu liikevaihto saadaan laske-
malla yhteen seuraavien yritysten liikevaihdot:

a) keskittymään osallistuva yritys;

b) sellaiset yritykset, joissa keskittymään osallistuva yritys suoraan tai välillisesti:

i) omistaa enemmän kuin puolet pääomasta tai liikevaroista; tai

ii) saa käyttää yli puolta toisen yhtiön äänimäärästä; tai

iii) saa asettaa enemmän kuin puolet yrityksen valvonta- tai hallintoelimen taikka yritystä lain mukaan edustavan toimielimen jäsenistä; tai

iv) saa johtaa yrityksen liiketoimintaa;

c) yritykset, joilla on b alakohdassa luetellut oikeudet keskittymään osallistuvassa yrityksessä;

d) yritykset, joissa c alakohdassa tarkoitettulla yrityksellä on b alakohdassa luetellut oikeudet;

e) yritykset, joissa useammalla a—d alakohdassa tarkoitettulla yrityksellä yhdessä on b alakohdassa luetellut oikeudet.

⁽¹⁾ EYVL L 372, 31.12.1986, s. 1, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2003/51/EY.

5. Jos keskittymään osallistuvilla yrityksillä yhdessä on 4 kohdan b alakohdassa luetellut oikeudet, näiden yritysten tässä asetuksessa tarkoitettua kokonaisliikevaihtoa laskettaessa:

- a) yhteisyrityksen ja kunkin keskittymään osallistuvan yrityksen tai muun, johonkin niistä 4 kohdan b—e alakohdassa tarkoitettussa suhteessa olevan yrityksen välisestä tuotteiden myynnistä tai palvelujen tarjoamisesta kertynyttä liikevaihtoa ei oteta huomioon;
- b) yhteisyrityksen ja ulkopuolisen yrityksen välisestä tuotteiden myynnistä ja palvelujen tarjoamisesta kertynyt liikevaihto otetaan huomioon. Tämä liikevaihto jaetaan tasan keskittymään osallistuvien yritysten kesken.

6 artikla

Ilmoituksen tutkiminen ja menettelyn aloittaminen

1. Komissio tutkii ilmoituksen heti sen saatuaan.
 - a) Jos komissio päätyy siihen, että ilmoitettuun keskittymään ei sovelleta tätä asetusta, se tekee asiasta päätöksen.
 - b) Jos komissio toteaa, että ilmoitettuun keskittymään tosin sovelletaan tätä asetusta, mutta vakavia epäilyjä ei kuitenkaan ole sen soveltuvuudesta yhteismarkkinoille, komissio päättää, että se ei vastusta keskittymää, ja julistaa, että keskittymä soveltuu yhteismarkkinoille.

Keskittymän soveltuvuudesta yhteismarkkinoille tehtävän päätöksen katsotaan kattavan ne rajoitukset, jotka suoraan koskevat keskittymän toteuttamista ja ovat toteuttamisen kannalta välttämättömiä.
 - c) Jos komissio toteaa, että ilmoitettuun keskittymään sovelletaan tätä asetusta ja että sen soveltuvuudesta yhteismarkkinoilla on vakavia epäilyjä, komissio päättää menettelyn aloittamisesta, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 2 kohdan soveltamista. Tällaiset menettelyt lopetetaan 8 artiklan 1—4 kohdassa tarkoitettulla päätöksellä, jolleivät keskittymään osallistuvat yritykset ole osoittaneet komissiota tyydyttävällä tavalla, että ne ovat luopuneet keskittymästä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 9 artiklan soveltamista.
2. Jos komissio toteaa, että ilmoitettuun keskittymään ei siihen osallistuvien yritysten tekemien muutosten jälkeen enää kohdistu 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettuja vakavia epäilyjä, se julistaa keskittymän yhteismarkkinoille soveltuvaksi 1 kohdan b alakohdan mukaisesti.

Komissio voi liittää 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettuun päätökseensä ehtoja ja velvoitteita, joiden tarkoituksena on varmistaa, että keskittymään osallistuvat yritykset noudattavat komissiolle antamia sitoumuksia keskittymän saattamiseksi yhteismarkkinoille soveltuvaksi.

3. Komissio voi kumota 1 kohdan a tai b alakohdan nojalla tekemänsä päätöksen, jos
 - a) päätös perustuu sellaisiin virheellisiin tietoihin, joista jokin keskittymään osallistuvista yrityksistä on vastuussa, tai jos päätös on saatu aikaan vilpillisesti;

tai

- b) keskittymään osallistuvat yritykset rikkovat päätökseen liitettyä velvoitetta.
4. Edellä 3 kohdassa mainituissa tapauksissa komissio voi tehdä 1 kohdan nojalla päätöksen olematta sidottu 10 artiklan 1 kohdassa mainittuihin määräaikoihin.
 5. Komission antaa viipymättä päätöksensä tiedoksi keskittymään osallistuville yrityksille ja jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille.

7 artikla

Keskittymien toteuttamisen lykkäminen

1. Edellä 1 artiklassa tarkoitettua yhteisönlajuisia keskittymää, tai komission 4 artiklan 5 kohdan nojalla tutkimaan keskittymää, ei saa toteuttaa ennen kuin siitä on tehty ilmoitus tai ennen kuin se on julistettu yhteismarkkinoille soveltuvaksi 6 artiklan 1 kohdan b alakohdan, 8 artiklan 1 kohdan tai 8 artiklan 2 kohdan nojalla tehdyn päätöksen mukaisesti taikka 10 artiklan 6 kohdan mukaisen olettamuksen perusteella.
2. Mitä 1 kohdassa säädetään, ei estä julkisen osto- tai vaihtotarjouksen tai arvopapereita koskevien liiketoimien sarjan toteuttamista, joilla 3 artiklassa tarkoitettu määräysvalta saadaan useilta myyjiltä, mukaan lukien muiksi arvopapereiksi vaihdettavia arvopapereita koskevat liiketoimet, jos arvopaperit on otettu kaupankäynnin kohteeksi arvopaperipörssin kaltaisilla markkinoilla, edellyttäen, että
 - a) keskittymästä ilmoitetaan komissiolle 4 artiklan mukaisesti viipymättä; ja
 - b) ostaja ei käytä kysymyksessä oleviin arvopapereihin liittyvää äänioikeuttaan taikka käyttää sitä vain säilyttääkseen näiden sijoitusten täyden arvon komission 3 kohdan nojalla myöntämällä poikkeusluvalla.
3. Komissio voi pyynnöstä myöntää luvan poiketa 1 tai 2 kohdassa tarkoitetuista velvoitteista. Poikkeuksen myöntämistä koskeva pyyntö on perusteltava. Tehdessään pyyntöä koskevaa päätöstä komission on otettava huomioon erityisesti ne vaikutukset, jotka lykkäminen voi aiheuttaa yhdelle tai useammalle keskittymään osallistuvalla yritykselle taikka ulkopuoliselle sekä keskittymästä kilpailulle mahdollisesti aiheutuva uhka. Poikkeuslupa voidaan liittää ehtoja ja velvoitteita tehokkaan kilpailun edellytysten varmistamiseksi. Poikkeuslupaa voidaan hakea ja se voidaan myöntää milloin tahansa, kuten ennen ilmoituksen tekemistä tai keskittymistoimen jälkeen.
4. Edellä 1 kohdan vastaisesti toteutetun keskittymistoimen pätevyys riippuu 6 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tai 8 artiklan 1, 2 tai 3 kohdassa tarkoitettua päätöksestä taikka 10 artiklan 6 kohdassa tarkoitettua olettamuksesta.

Mitä tässä artiklassa säädetään, ei kuitenkaan vaikuta arvopapereita koskevien liiketoimien pätevytyteen, mukaan lukien muiksi arvopapereiksi vaihdettavia arvopapereita koskevat liiketoimet, jos arvopaperit on otettu kaupankäynnin kohteeksi arvopaperipörssin kaltaisilla markkinoilla, elleivät ostaja ja myyjä tienneet tai ellei heidän olisi pitänyt tietää, että liiketoimi oli 1 kohdan vastainen.

8 artikla

Komission päätöksentekovaltuudet

1. Kun komissio toteaa, että ilmoitettu keskittymä on 2 artiklan 2 kohdassa määritellyn arviointikriteerin mukainen ja 2 artiklan 4 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa perustamissopimuksen 81 artiklan 3 kohdassa olevien arviointikriteerien mukainen, se julistaa päätöksellään keskittymän yhteismarkkinoille soveltuvaksi.

Keskittymän soveltuvuudesta yhteismarkkinoille tehtävän päätöksen katsotaan kattavan ne rajoitukset, jotka suoraan koskevat keskittymän toteuttamista ja ovat toteuttamisen kannalta välttämättömiä.

2. Kun komissio toteaa, että ilmoitettu keskittymä on keskittymään osallistuvien yritysten tekemien muutosten jälkeen 2 artiklan 2 kohdassa määritellyn arviointikriteerin mukainen ja 2 artiklan 4 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa perustamissopimuksen 81 artiklan 3 kohdassa olevien arviointikriteerien mukainen, se julistaa päätöksellään keskittymän yhteismarkkinoille soveltuvaksi.

Komissio voi liittää päätöksensä ehtoja ja velvoitteita, joilla on tarkoitus varmistaa, että keskittymään osallistuvat yritykset noudattavat komissiolle antamia sitoumuksia keskittymän saattamiseksi yhteismarkkinoille soveltuvaksi.

Keskittymän soveltuvuudesta yhteismarkkinoille tehtävän päätöksen katsotaan kattavan ne rajoitukset, jotka suoraan koskevat keskittymän toteuttamista ja ovat toteuttamisen kannalta välttämättömiä.

3. Kun komissio toteaa, että keskittymä on 2 artiklan 3 kohdassa määritellyn arviointikriteerin mukainen tai ei ole 2 artiklan 4 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa perustamissopimuksen 81 artiklan 3 kohdassa olevien arviointikriteerien mukainen, se julistaa päätöksellään keskittymän yhteismarkkinoille soveltumattomaksi.

4. Jos komissio katsoo, että keskittymä

- a) on jo toteutettu ja kyseinen keskittymä on todettu yhteismarkkinoille soveltumattomaksi; tai
- b) on toteutettu sellaiseen 2 kohdan nojalla tehtyyn päätökseen liittyvän ehdon vastaisesti, jossa todetaan, että ilman kyseistä ehtoa keskittymä täyttäisi 2 artiklan 3 kohdassa säädetyn edellytyksen tai että 2 artiklan 4 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa keskittymä ei täyttäisi perustamissopimuksen 81 artiklan 3 kohdassa määrättyjä edellytyksiä;

komissio voi:

- vaatia keskittymään osallistuvia yrityksiä purkamaan keskittymän, erityisesti purkamalla sulautuman tai luopumalla hankituista osakkeista tai varoista, jotta ennen keskittymän toteuttamista vallinnut tilanne palautettaisiin. Jos tilanteen palauttaminen ei ole mahdollista purkamalla sulautuma, komissio voi ryhtyä muihin aiheellisiin toimenpiteisiin ennen keskittymän toteuttamista vallinneen tilanteen palauttamiseksi mahdollisimman suuressa määrin.
- määrätä muita aiheellisia toimenpiteitä varmistukseksi, että keskittymään osallistuvat yritykset purkavat keskittymän tai toteuttavat muita korjaavia toimenpiteitä komission päätöksen mukaisesti.

Tapauksissa, jotka kuuluvat ensimmäisen kohdan a alakohdan piiriin, mainitussa alakohdassa tarkoitettuja toimenpiteitä voidaan ottaa käyttöön joko 3 kohdan nojalla tehdyllä päätöksellä tai erillisellä päätöksellä.

5. Komissio voi toteuttaa asianmukaisia väli-toimia tehokkaan kilpailun edellytysten palauttamiseksi tai säilyttämiseksi, jos keskittymä

- a) on toteutettu 7 artiklan vastaisesti ja päätöstä keskittymän soveltuvuudesta yhteismarkkinoille ei ole vielä tehty;
- b) on toteutettu 6 artiklan 1 kohdan b alakohdan tai tämän artiklan 2 kohdan nojalla tehtyyn päätökseen liittyvän ehdon vastaisesti;
- c) on jo toteutettu ja se on julistettu yhteismarkkinoille soveltumattomaksi.

6. Komissio voi peruuttaa 1 tai 2 kohdassa tarkoitettua päätöksensä, jos:

- a) julistus soveltuvuudesta perustuu sellaisiin virheellisiin tietoihin, joista jokin keskittymään osallistuvista yrityksistä on vastuussa, tai jos päätös on saatu aikaan vilpillisesti; tai
- b) keskittymään osallistuvat yritykset rikkovat päätökseen liitettyä velvoitetta.

7. Komissio voi tehdä 1—3 kohdan mukaisen päätöksen. 10 artiklan 3 kohdassa säädetystä määräajasta riippumatta tapauksissa, joissa

- a) se katsoo, että keskittymä on toteutettu
 - i) 6 artiklan 1 kohdan b alakohdan nojalla tehtyyn päätökseen liitetyn ehdon vastaisesti; tai
 - ii) sellaiseen 2 kohdan nojalla ja 10 artiklan 2 kohdan mukaisesti tehtyyn päätökseen liitetyn ehdon vastaisesti, jossa todetaan, että ilman kyseistä ehtoa keskittymän soveltuvuudesta yhteismarkkinoille olisi vakavia epäilyjä; tai
- b) päätös on kumottu 6 kohdan nojalla.

8. Komissio antaa viipymättä päätöksensä tiedoksi keskittymään osallistuville yrityksille ja jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille.

9 artikla

Siirtäminen jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten käsiteltäväksi

1. Komissio voi päätöksellä, joka annetaan viipymättä tiedoksi keskittymään osallistuville yrityksille ja muiden jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille, seuraavin edellytyksin siirtää ilmoitettua keskittymää koskevan asian asianomaisen jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten käsiteltäväksi.

2. Jäsenvaltio voi 15 työpäivän kuluessa jäljennöksen ilmoituksesta saatuaan omasta aloitteestaan tai komission kehotuksesta ilmoittaa komissiolle, joka puolestaan ilmoittaa keskittymään osallistuville yrityksille, että

- a) keskittymä uhkaa vaikuttaa kilpailuun merkittävästi kaikki erillisten markkinoiden tunnusmerkit täyttävillä kyseisen jäsenvaltion markkinoilla; tai
- b) keskittymä vaikuttaa kilpailuun kaikki erillisten markkinoiden tunnusmerkit täyttävillä kyseisen jäsenvaltion markkinoilla, jotka eivät muodosta merkittävää osaa yhteismarkkinoista.

3. Jos komissio katsoo kyseessä olevien tavaroiden tai palvelujen markkinat ja 7 kohdassa tarkoitettuja maantieteellisiä viitemarkkinat huomioon ottaen, että sellaiset erilliset markkinat ja sellainen uhka ovat olemassa:

- a) se käsittelee itse tapauksen tämän asetuksen mukaisesti; taikka
- b) se siirtää koko tapauksen tai osan siitä kyseessä olevan jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten käsiteltäväksi niin, että sovelletaan jäsenvaltion kansallista kilpailulainsäädäntöä.

Jos komissio kuitenkin katsoo, että tällaisia erillisiä markkinoita tai tällaista uhkaa ei ole olemassa, se tekee asiassa kyseessä olevalle jäsenvaltiolle osoitetun päätöksen ja käsittelee tapauksen itse tämän asetuksen mukaisesti.

Tapauksissa, joissa jäsenvaltio ilmoittaa komissiolle 2 kohdan b alakohdan mukaisesti, että keskittymä vaikuttaa sen alueella oleviin erillisiin markkinoihin, jotka eivät ole merkittävä osa yhteismarkkinoita, komissio siirtää erillisiin markkinoihin liittyvän tapauksen tai osan siitä jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten käsiteltäväksi, jos se katsoo keskittymän vaikuttavan tällaisiin erillisiin markkinoihin.

4. Edellä 3 kohdassa tarkoitettu päätös siirtämisestä tai siirtämättä jättämisestä tehdään:

- a) pääsäännön mukaan 10 artiklan 1 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitettussa määräajassa, jos komissio ei ole aloittanut menettelyä 6 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaisesti; taikka

- b) 65 työpäivän kuluessa asianomaisen keskittymän ilmoittamisesta, jos komissio on 6 artiklan 1 kohdan c alakohdan nojalla aloittanut menettelyn ryhtymättä valmistelemaan 8 artiklan 2, 3 tai 4 kohdan mukaisia tarvittavia toimenpiteitä säilyttääkseen tehokkaan kilpailun kyseessä olevilla markkinoilla tai palauttaakseen sen.

5. Jos komissio 4 kohdan b alakohdassa tarkoitettussa 65 työpäivän määräajassa ei kyseessä olevan jäsenvaltion tekemästä huomautuksesta huolimatta ole tehnyt 3 kohdassa tarkoitettua päätöstä siirtämisestä eikä ryhtynyt valmistelemaan 4 kohdan b alakohdassa tarkoitettuja toimenpiteitä, komission katsotaan päättäneen tapauksen siirtämisestä kyseessä olevan jäsenvaltion käsiteltäväksi 3 kohdan b alakohdan mukaisesti.

6. Kyseessä olevan jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on tehtävä tapausta koskeva päätös viipymättä.

Kyseessä olevan jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava keskittymään osallistuville yrityksille kaikista mahdollisesti toteamistaan kilpailutilanteen alustavan arvioinnin tuloksista ja mahdollisista lisätoimenpiteistä, joihin se aikoo ryhtyä, 45 työpäivän kuluessa siitä, kun komissio on siirtänyt asian käsittelyyn. Kyseessä oleva jäsenvaltio voi poikkeuksellisesti pidentää tätä määräaikaa, jos keskittymään osallistuvat yritykset eivät ole toimittaneet sille tarvittavia tietoja sen kansallisen kilpailulainsäädännön mukaisesti.

Jos kansallisessa lainsäädännössä edellytetään ilmoituksen tekemistä, 45 työpäivän määräajan katsotaan alkavan sitä päivää seuraavana työpäivänä, jolloin kyseessä olevan jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on vastaanottanut täydellisen ilmoituksen.

7. Maantieteelliset viitemarkkinat muodostuvat alueista, joilla kyseessä olevat yritykset toimivat tuotteiden tai palvelujen tarjoajina tai hankkivat niitä ja joilla kilpailun edellytykset ovat riittävän yhdenmukaisia ja jotka erottuvat läheisistä alueista erityisesti siinä, että kilpailun edellytykset ovat niillä huomattavan erilaiset. Tässä arvioinnissa olisi erityisesti otettava huomioon kyseessä olevien tuotteiden tai palvelujen luonne ja ominaisuudet, markkinoillepääsyn esteet, kuluttajien valinnat, merkittävät erot yritysten markkinaosuuksissa kysymyksessä olevan alueen ja läheisten alueiden välillä sekä olennaiset hintaerot.

8. Tämän artiklan säännöksiä sovellettaessa kyseessä olevat jäsenvaltiot voivat toteuttaa ainoastaan toimenpiteitä, jotka ovat ehdottoman välttämättömiä tehokkaan kilpailun turvaamiseksi kyseessä olevilla markkinoilla tai sen palauttamiseksi.

9. Perustamissopimuksen asiaa koskevien määräysten mukaisesti jäsenvaltio voi kansallisen kilpailulainsäädäntönsä soveltamiseksi saattaa asian yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi ja erityisesti pyytää, että perustamissopimuksen 243 artiklaa sovelletaan.

10 artikla

Menettelyn aloittamista ja päätösten tekemistä koskevat määräajat

1. Edellä 6 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut päätökset on tehtävä 25 työpäivän kuluessa, sanotun kuitenkin rajoittamatta 6 artiklan 4 kohdan soveltamista. Tämä määräaika alkaa kuluu ilmoituksen vastaanottamista seuraavasta työpäivästä tai, jos ilmoituksessa annetut tiedot ovat puutteelliset, täydellisten tietojen vastaanottamista seuraavasta työpäivästä.

Jos komissio saa jäsenvaltiolta 9 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun pyynnön tai jos keskittymään osallistuvat yritykset esittävät 6 artiklan 2 kohdan mukaisesti sitoumuksia keskittymän saattamiseksi yhteismarkkinoille soveltuvaksi, määräaika pidennetään 35 työpäiväksi.

2. Edellä 8 artiklan 1 tai 2 kohdassa tarkoitetut, ilmoitettuja keskittymiä koskevat päätökset on tehtävä heti, kun ilmenee, että 6 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettuja vakavia epäilyjä ei enää ole erityisesti keskittymään osallistuvien yritysten tekemien muutosten vuoksi, ja viimeistään 3 kohdassa säädettyssä määräajassa.

3. Edellä 8 artiklan 1—3 kohdassa tarkoitetut, ilmoitettuja keskittymiä koskevat päätökset on tehtävä 90 työpäivän kuluessa päivästä, jona menettely aloitetaan, sanotun kuitenkin rajoittamatta 8 artiklan 7 kohdan soveltamista. Määräaika pidennetään 105 työpäiväksi, jos keskittymään osallistuvat yritykset esittävät sitoumuksia keskittymän saattamiseksi yhteismarkkinoille soveltuvaksi 8 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan mukaisesti, jollei näitä sitoumuksia ole esitetty alle 55 työpäivää menettelyn aloittamisen jälkeen.

Ensimmäisessä alakohdassa säädettyjä määräaikoja pidennetään myös, jos ilmoituksen tekijät pyytävät sitä 15 työpäivän kuluessa 6 artiklan 1 kohdan c alakohdan mukaisen menettelyn aloittamisesta. Ilmoituksen tekijät voivat tehdä ainoastaan yhden tällaisen pyynnön. Komissio voi myös pidentää ensimmäisessä alakohdassa säädettyjä määräaikoja ilmoituksen tekijöiden suostumuksella milloin tahansa menettelyn aloittamisen jälkeen. Määräaikojen pidentäminen tai pidentämiset tämän alakohdan nojalla eivät saa kokonaisuudessaan ylittää 20:tä työpäivää.

4. Edellä 1 ja 3 kohdassa säädettyjä määräaikoja pidennetään poikkeustapauksissa, jos komission on täytynyt 11 artiklassa tarkoitettulla päätöksellä pyytää tietoja tai 13 artiklassa tarkoitettulla päätöksellä määrätä tarkastuksesta sellaisten seikkojen vuoksi, joista jokin keskittymään osallistuvista yrityksistä on vastuussa.

Ensimmäistä alakohdtaa sovelletaan myös 9 artiklan 4 kohdan b alakohdassa tarkoitettuun määräaikaan.

5. Jos yhteisöjen tuomioistuin antaa tuomion, jolla komission päätös, joka on tehtävä tässä artiklassa säädettyssä määräajassa, kokonaan tai osittain kumotaan, komissio tutkii keskitymän uudelleen tehdäkseen 6 artiklan 1 kohdan mukaisen päätöksen.

Keskittymä on tutkittava uudelleen vallitsevien markkinaolosuhteiden perusteella.

Ilmoituksen tekijöiden on tehtävä uusi ilmoitus tai täydennettävä alkuperäistä ilmoitusta viipymättä, jos alkuperäinen ilmoitus ei enää ole täydellinen markkinaolosuhteissa tai toimitetuissa tiedoissa tapahtuneiden muutosten vuoksi. Jos tällaisia muutoksia ei ole, osapuolten on vahvistettava tämä viipymättä.

Edellä 1 kohdassa säädetty määräajat alkavat kuluu sitä päivää seuraavasta työpäivästä, jona täydelliset tiedot vastaanotetaan uudessa ilmoituksessa, täydennetyssä ilmoituksessa tai kolmannen alakohdan mukaisessa vahvistuksessa.

Tämän kohdan toista ja kolmatta alakohdtaa sovelletaan myös 6 artiklan 4 kohdassa ja 8 artiklan 7 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa.

6. Jos komissio ei ole tehnyt 6 artiklan 1 kohdan b alakohdassa, 6 artiklan 1 kohdan c alakohdassa, 8 artiklan 1 kohdassa, 8 artiklan 2 kohdassa tai 8 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua päätöstä tämän artiklan 1 tai 3 kohdassa säädettyssä määräajassa, keskittymää pidetään yhteismarkkinoille soveltuvaksi julistettuna, edellä sanotun kuitenkin rajoittamatta 9 artiklan soveltamista.

11 artikla

Tietopyynnöt

1. Komissio voi tähän asetukseen perustuvien tehtäviensä suorittamiseksi vaatia pelkän pyynnön tai päätöksen nojalla 3 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettuja henkilöitä sekä yrityksiä ja yritysten yhteenliittymiä toimittamaan kaikki tarvittavat tiedot.

2. Lähettäessään pelkän tietopyynnön henkilölle, yritykselle tai yritysten yhteenliittymälle komissio mainitsee pyynnössään sen oikeusperustan ja tarkoituksen, täsmentää, mitä tietoja tarvitaan, ja vahvistaa määräajan, jonka kuluessa tiedot on annettava, sekä 14 artiklassa säädetty seuraamukset virheellisten tai harhaanjohtavien tietojen antamisesta.

3. Kun komissio päätöksellä edellyttää henkilön, yrityksen tai yritysten yhteenliittymän antavan tietoja, se mainitsee pyynnön oikeusperustan ja tarkoituksen, täsmentää, mitä tietoja tarvitaan, ja vahvistaa määräajan, jonka kuluessa tiedot on annettava. Se ilmoittaa myös 14 artiklassa säädettyistä seuraamuksista ja ilmoittaa 15 artiklassa säädettyistä seuraamuksista tai asettaa viimeksi mainitut seuraamukset. Lisäksi se ilmoittaa oikeudesta hakea päätökseen muutosta yhteisöjen tuomioistuimelta.

4. Velvollisuus pyydettyjen tietojen antamiseen keskittymään osallistuvien yritysten puolesta on yritysten omistajilla tai niiden edustajilla sekä oikeushenkilöiden, yhtiöiden tai oikeuskelpoisuutta vailla olevien yhteenliittymien osalta henkilöillä, joilla lain tai sääntöjen mukaan on kelpoisuus edustaa niitä. Asianmukaisesti valtuutetut henkilöt voivat antaa pyydyt tiedot valtuuttajan nimissä. Viimeksi mainitulla on kuitenkin täysi vastuu siitä, että annetut tiedot ovat täydellisiä ja täsmällisiä eivätkä harhaanjohtavia.

5. Komissio toimittaa viipymättä jäljennöksen 3 kohdan nojalla tehdystä päätöksestä sen jäsenvaltion toimivaltaisille viranomaisille, jonka alueella henkilön asuinpaikka tai yrityksen tai yritysten yhteenliittymän kotipaikka on, ja sen jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle, jonka alueelle kohdistuu vaikutuksia. Jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen nimenomaisesti pyynnöstä komissio toimittaa kyseiselle viranomaiselle myös jäljennökset pelkistä ilmoitettua keskittymää koskevista tietopyynnöistä.

6. Komission pyynnöstä jäsenvaltioiden hallitukset ja toimivaltaiset viranomaiset toimittavat komissiolle kaikki tiedot, joita se tarvitsee tähän asetukseen perustuvien tehtäviensä suorittamiseksi.

7. Tähän asetukseen perustuvien tehtäviensä suorittamiseksi komissio voi kuulla kaikkia luonnollisia tai oikeushenkilöitä, jotka suostuvat kuultaviksi, kerätäkseen tutkimukseen liittyviä tietoja. Kuulemisen, joka voidaan suorittaa puhelimitse tai muulla sähköisellä viestintävälineellä, alussa komissio mainitsee kuulemisen oikeusperustan ja tarkoituksen.

Jos kuulemista ei suoriteta komission tiloissa tai puhelimitse tai muulla sähköisellä viestintävälineellä, komissio ilmoittaa ennalta asiasta sen jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle, jonka alueella kuuleminen suoritetaan. Jos kyseisen jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen sitä pyytää, kyseisen viranomaisen virkamiehet voivat avustaa komission virkamiehiä ja muita henkilöitä, jotka komissio on valtuuttanut suorittamaan kuulemisen.

12 artikla

Jäsenvaltioiden viranomaisten suorittamat tarkastukset

1. Komission pyynnöstä jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten on suoritettava tarkastukset, joita komissio pitää tarpeellisina 13 artiklan 1 kohdan nojalla tai joista se on määrännyt 13 artiklan 4 kohdan mukaisella päätöksellään. Näiden tarkastusten suorittamisesta vastuussa olevat jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten virkamiehet sekä näiden valtuuttamat tai nimeämät virkamiehet käyttävät toimivaltaansa kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti.

2. Komission tai sen jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen pyynnöstä, jonka alueella tarkastus on määrä suorittaa, virkamiehet ja muut mukana olevat henkilöt, jotka komissio on valtuuttanut, voivat avustaa asianomaisen viranomaisen virkamiehiä.

13 artikla

Komission tarkastusvaltuudet

1. Komissio voi tähän asetukseen perustuvien tehtäviensä suorittamiseksi toteuttaa kaikki tarvittavat tarkastukset yrityksissä ja yritysten yhteenliittymissä.

2. Tätä tarkoitusta varten virkamiehillä ja muilla mukana olevilla henkilöillä, jotka komissio on valtuuttanut tekemään tarkastuksen, on toimivalta:

- a) päästä yritysten ja yritysten yhteenliittymien kaikkiin tiloihin, kaikille alueille ja kaikkiin kulkuneuvoihin;
- b) tutkia kirjanpitoa ja muita liikeasiakirjoja riippumatta siitä, missä muodossa ne on tallennettu;
- c) ottaa tai saada missä tahansa muodossa jäljennöksiä tai otteita kirjanpidosta tai asiakirjoista;
- d) sinetöidä kaikki yrityksen tilat ja kirjanpito tai asiakirjat tarpeellisessa määrin tarkastuksen ajaksi;
- e) pyytää kaikilta yrityksen tai yritysten yhteenliittymän edustajilta tai henkilöstön jäseniltä tarkastuksen kohteeseen ja tarkoitukseen liittyviä selvityksiä tosiseikoista tai asiakirjoista ja kirjata saamansa vastaukset.

3. Virkamiehillä ja muilla mukana olevilla henkilöillä, jotka komissio on valtuuttanut tekemään tarkastuksen, on oikeus käyttää toimivaltaansa esitettyään kirjallisen valtuutuksen, jossa mainitaan tarkastuksen kohde ja tarkoitus sekä 14 artiklassa säädetyt seuraamukset, jos vaadittua kirjanpitoa tai muita liikeasiakirjoja ei esitetä täydellisinä tai vastaukset tämän artiklan 2 kohdan mukaisesti esitettyihin kysymyksiin ovat virheellisiä tai harhaanjohtavia. Hyvissä ajoin ennen tarkastusta komissio ilmoittaa tarkastuksesta sen jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle, jonka alueella tarkastus on määrä suorittaa.

4. Yritysten ja yritysten yhteenliittymien on suostuttava komission päätöksellään määräämiin tarkastuksiin. Päätöksessä on mainittava tarkastuksen kohde ja tarkoitus, määrättävä päivä, jona tarkastus alkaa, sekä ilmoitettava 14 artiklassa ja 15 artiklassa säädetyistä seuraamuksista ja oikeudesta hakea muutosta päätökseen yhteisöjen tuomioistuimelta. Komissio tekee kyseiset päätökset kuultuaan sen jäsenvaltion toimivaltaista viranomaista, jonka alueella tarkastus on määrä suorittaa.

5. Sen jäsenvaltion, jonka alueella tarkastus on määrä suorittaa, toimivaltaisen viranomaisen virkamiesten ja toimivaltaisen viranomaisen valtuuttamien tai nimittämien henkilöiden on kyseisen viranomaisen tai komission pyynnöstä aktiivisesti avustettava virkamiehiä ja muita mukana olevia henkilöitä, jotka komissio on valtuuttanut. Tätä tarkoitusta varten heillä on 2 kohdassa määritellyt valtuudet.

6. Jos virkamiehet ja muut mukana olevat henkilöt, jotka komissio on valtuuttanut, toteavat, että yritys vastustaa tämän artiklan nojalla määrättyä tarkastusta, yrityksen tilojen, kirjanpidon tai asiakirjojen sinetöinti mukaan lukien, asianomaisen jäsenvaltion on avustettava heitä tarkastuksen suorittamisessa ja tarjottava tarvittaessa poliisin tai vastaavan lainvalvontaviranomaisen virka-apua, jotta he voisivat suorittaa tarkastuksen.

7. Jos 6 kohdassa tarkoitettu virka-apu edellyttää kansallisten sääntöjen mukaan oikeusviranomaisen lupaa, tällaista lupaa on pyydettävä. Lupaa voidaan pyytää myös turvaamistoimenpiteenä.

8. Jos pyydetään 7 kohdassa tarkoitettua lupaa, kansallinen oikeusviranomainen varmistaa, että komission päätös on pätevä ja että suunnitellut pakkokeinot eivät ole tarkastuksen tavoitteeseen suhteutettuina mielivaltaisiksi eivätkä liiallisiksi. Valvoessaan pakkokeinojen oikeasuhteisuutta kansallinen oikeusviranomainen voi pyytää komissiolta joko suoraan tai kyseisen jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen kautta tarkastusten tavoitteeseen liittyviä yksityiskohtaisia selvityksiä. Kansallinen oikeusviranomainen ei kuitenkaan voi saattaa kyseenalaiseksi tarkastuksen tarpeellisuutta eikä vaatia, että sille toimitettaisiin komission asiakirjoissa mainittuja tietoja. Komission päätöksen laillisuutta valvoo ainoastaan yhteisöjen tuomioistuin.

14 artikla

Sakot

1. Komissio voi päätöksellään määrätä yrityksille tai yritysten yhteenliittymille sakon, joka on enintään 1 prosentti kyseisen yrityksen tai yritysten yhteenliittymän 5 artiklassa tarkoitettua kokonaisliikevaihdosta, jos ne tahallaan tai tuottamuksesta:

- antavat virheellisiä tai harhaanjohtavia tietoja 4 artiklassa, 10 artiklan 5 kohdassa, 22 artiklan 3 kohdassa tarkoitettussa lausunnossa, vahvistuksessa, ilmoituksessa tai tämän täydennyksessä;
- antavat virheellisiä tai harhaanjohtavia tietoja vastatessaan 11 artiklan 2 kohdan nojalla esitettyyn pyyntöön;
- antavat virheellisiä, puutteellisia tai harhaanjohtavia tietoja vastatessaan 11 artiklan 3 kohdan mukaisesti tehdyn päätöksen nojalla esitettyyn pyyntöön taikka eivät toimita tietoja asetetussa määräajassa;
- esittävät vaaditun kirjanpitosensa tai muut vaaditut liikeasiakirjansa puutteellisina 13 artiklan nojalla suoritettujen tarkastusten yhteydessä taikka kieltäytyvät 13 artiklan 4 kohdan nojalla tehdyllä päätöksellä määrätystä tarkastuksesta;
- vastatessaan 13 artiklan 2 kohdan e alakohdan nojalla esitettyyn kysymykseen joko
 - vastaavat virheellisesti tai harhaanjohtavasti,

— jättävät oikaisematta henkilöstön jäsenen antaman virheellisen, epätäydellisen tai harhaanjohtavan vastauksen komission asettamassa määräajassa, tai

— jättävät vastaamatta taikka kieltäytyvät antamasta täydellistä vastausta tosiseikoista, jotka koskevat 13 artiklan 4 kohdan nojalla tehdyllä päätöksellä määrätyn tarkastuksen kohdetta ja tarkoitusta;

f) murtavat komission valtuuttamien virkamiesten tai muiden mukana olevien henkilöiden 13 artiklan 2 kohdan d alakohdan nojalla asettamat sinetit.

2. Komissio voi päätöksellään määrätä 3 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitetuille henkilöille tai keskittymään osallistuville yrityksille sakon, joka on enintään 10 prosenttia keskittymään osallistuvan yrityksen 5 artiklassa tarkoitettua kokonaisliikevaihdosta, jos nämä tahallaan tai tuottamuksesta:

- eivät ilmoita keskittymää 4 artiklan, tai 22 artiklan 3 kohdan mukaisesti ennen sen toteuttamista, paitsi jos 7 artiklan 2 kohta tai 7 artiklan 3 kohdan nojalla tehty päätös nimenomaisesti sallii sen;
- toteuttavat keskittymän 7 artiklan vastaisesti;
- toteuttavat keskittymän, joka on 8 artiklan 3 kohdan nojalla tehdyllä päätöksellä julistettu yhteismarkkinoille soveltumattomaksi, tai eivät noudata 8 artiklan 4 tai 5 kohdan nojalla tehdyssä päätöksessä määrättyjä toimenpiteitä;
- laiminlyövät 6 artiklan 1 kohdan b alakohdan, 7 artiklan 3 kohdan tai 8 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan nojalla tehdyssä päätöksessä asetetun ehdon tai velvoitteen.

3. Sakon suuruutta määrättäessä on otettava huomioon rikkomisen luonne, vakavuus ja kesto.

4. Päätökset, jotka tehdään 1, 2 tai 3 kohdan nojalla, eivät ole luonteeltaan rikosoikeudellisia.

15 artikla

Uhkasakot

1. Komissio voi päätöksellään määrätä 3 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitetuille henkilöille taikka yrityksille tai yritysten yhteenliittymille uhkasakon, joka on enintään 5 prosenttia kyseisen yrityksen tai yritysten yhteenliittymän 5 artiklassa tarkoitettua keskimääräisestä päivittäisestä kokonaisliikevaihdosta kultakin työpäivinä lasketulta viivästyspäivältä päätöksessä määrätystä päivästä lukien pakottaakseen ne:

- antamaan täydellisinä ja virheettöminä tiedot, joita se on pyytänyt 11 artiklan 3 kohdan nojalla tehdyllä päätöksellä;
- suostumaan tarkastukseen, jonka se on määrännyt 13 artiklan 4 kohdan nojalla tehdyllä päätöksellä;

c) noudattamaan 6 artiklan 1 kohdan b alakohdan, 7 artiklan 3 kohdan tai 8 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan nojalla tehdyssä päätöksessä asetettua velvoitetta; tai

d) noudattamaan 8 artiklan 4 tai 5 kohdan nojalla tehdyssä päätöksessä määrättyjä toimenpiteitä.

2. Jos 3 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettut henkilöt taikka yritykset tai yritysten yhteenliittymät ovat täyttäneet velvollisuuden, jonka tehosteeksi uhkasakko määrättiin, komissio voi tuomita uhkasakon lopulliselta määrältään pienempänä kuin se olisi alkuperäisen päätöksen perusteella.

16 artikla

Muutoksen hakeminen yhteisöjen tuomioistuimelta

Yhteisöjen tuomioistuimella on perustamissopimuksen 229 artiklassa tarkoitettu täysi harkintavalta tutkiessaan valitukset päätöksistä, joilla komissio on määrännyt sakon tai uhkasakon; se voi poistaa sakon tai uhkasakon taikka alentaa tai korottaa sitä.

17 artikla

Salassapitovelvollisuus

1. Tietoja, jotka on saatu sovellettaessa tätä asetusta, saa käyttää vain asianomaisen pyynnön, tutkimuksen tai kuulemisen tarkoituksiin.

2. Komissio ja jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset sekä niiden virkamiehet ja muut niiden palveluksessa olevat sekä muut henkilöt, jotka työskentelevät kyseisten viranomaisten valvonnan alaisuudessa, jäsenvaltioiden muiden viranomaisten virkamiehet ja toimihenkilöt mukaan lukien, eivät saa ilmaista tietoja, jotka on saatu tätä asetusta sovellettaessa ja jotka luonteensa perusteella ovat salassa pidettäviä, edellä sanotun kuitenkin rajoittamatta 4 artiklan 3 kohdan taikka 18 tai 20 artiklan säännösten soveltamista.

3. Mitä 1 ja 2 kohdassa säädetään, ei estä julkaisemasta yleiskatsauksia tai selvityksiä, jotka eivät sisällä yksittäisiä yrityksiä tai yritysten yhteenliittymiä koskevia tietoja.

18 artikla

Asiansaisten ja kolmansien kuuleminen

1. Ennen 6 artiklan 3 kohdassa, 7 artiklan 3 kohdassa, 8 artiklan 2—6 kohdassa sekä 14 ja 15 artiklassa tarkoitettujen päätösten tekemistä komission on menettelyn jokaisessa vaiheessa neuvoo-antavan komitean kuulemiseen asti varattava

niille henkilöille, yrityksille ja yritysten yhteenliittymille, joita asia koskee, tilaisuus esittää huomautuksensa niitä vastaan esitetyistä väitteistä.

2. Edellä 1 kohdasta poiketen 7 artiklan 3 kohdassa ja 8 artiklan 5 kohdassa tarkoitettu päätös voidaan tehdä väliaikaisesti varaamatta asianomaisille henkilöille, yrityksille tai yritysten yhteenliittymille tilaisuutta esittää huomautuksiaan etukäteen, jos komissio varaa niille tilaisuuden tähän niin pian kuin mahdollista päätöksen tehtyä.

3. Komissio saa perustaa päätöksensä vain niihin väitteisiin, joista osapuolet ovat voineet esittää huomautuksensa. Menettelyssä on täysimääräisesti taattava puolustautumisoikeudet. Ainakin välittömällä asianosaisilla on oltava tilaisuus tutustua asiakirjavihkoon rajoituksin, jotka johtuvat yritysten oikeuteista eduista sen suhteen, ettei niiden liikesalaisuuksia paljasteta.

4. Jos komissio ja jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset pitävät sitä tarpeellisenä, ne voivat kuulla myös muita luonnollisia henkilöitä tai oikeushenkilöitä. Luonnollisilla henkilöillä ja oikeushenkilöillä, jotka osoittavat, että heillä on asiassa riittävä etu, ja erityisesti asianomaisten yritysten hallinto- tai johtolinten jäsenillä ja näiden yritysten työntekijöiden hyväksytyillä edustajilla on hakemuksesta oikeus tulla kuulluksi.

19 artikla

Yhteydet jäsenvaltioiden viranomaisiin

1. Komissio toimittaa jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille jäljennökset ilmoituksista kolmen työpäivän kuluessa ja jäljennökset tärkeimmistä komissiolle toimitetuista tai komission tämän asetuksen mukaan laatimista asiakirjoista niin pian kuin mahdollista. Näihin asiakirjoihin on sisällytettävä ne sitoumukset, jotka keskittymään osallistuvat yritykset ovat antaneet komissiolle saattaakseen keskittymän yhteismarkkinoille soveltuksi 6 artiklan 2 kohdan tai 8 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan mukaisesti.

2. Komissio toimii tässä asetuksessa säädetyissä menettelyissä läheisessä ja jatkuvassa yhteydessä jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten kanssa, jotka voivat esittää huomautuksensa näistä menettelyistä. Se hankkii 9 artiklan soveltamiseksi jäsenvaltion toimivaltaisilta viranomaisilta mainitun artiklan 2 kohdassa tarkoitettut tiedot ja varaa näille tilaisuuden esittää huomautuksensa menettelyn kaikissa vaiheissa aina siihen asti, kunnes päätös tehdään mainitun artiklan 3 kohdan nojalla; tätä varten komission on annettava kyseisille viranomaisille tilaisuus tutustua asiakirjavihkoon.

3. Keskittymiä käsittelevää neuvoa-antavaa komiteaa on kuultava ennen päätöksen tekemistä 8 artiklan 1—6 kohdan taikka 14 tai 15 artiklan nojalla lukuun ottamatta 18 artiklan 2 kohdan mukaisesti tehtyjä väliaikaisia päätöksiä.

4. Neuvoa-antava komitea muodostuu jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten edustajista. Kukin jäsenvaltio nimeää yhden edustajan tai kaksi edustajaa; jos edustaja on estynyt, hänen sijallaan voi toimia toinen edustaja. Ainakin jäsenvaltion yhden edustajan on oltava toimivaltainen kilpailunrajoituksia ja määräävää markkina-asemaa koskeissa kysymyksissä.

5. Kuuleminen tapahtuu komission koolle kutumassa yhteisessä kokouksessa, jossa puheenjohtajana on komission edustaja. Kokouskutsun mukana on lähetettävä yhteenveto kuhunkin tapaukseen liittyvistä seikoista, tärkeimmät sitä koskevat asiakirjat sekä alustava päätösluonnos kustakin tapauksesta. Kokousta ei saa pitää ennen kuin kokouskutsun lähettämisestä on kulunut 10 työpäivää. Komissio voi poikkeustapauksissa lyhentää määräaikaa aiheellisella tavalla välttääkseen vakavaa haittaa yhdelle tai useammalle keskittymään osallistuvalla yritykselle.

6. Neuvoa-antava komitea antaa komission päätösehdotuksesta lausunnon toimitettuaan tarvittaessa äänestyksen. Neuvoa-antava komitea voi antaa lausuntonsa, vaikka jotkut sen jäsenistä eivät ole läsnä eivätkä edustettuina. Lausunto annetaan kirjallisesti ja liitetään päätösehdotukseen. Komission on, niin suurelta osin kuin mahdollista, otettava huomioon komitean lausunto. Sen on ilmoitettava komitealle, millä tavoin lausunto on otettu huomioon.

7. Komissio toimittaa päätöksen mukana neuvoa-antavan komitean lausunnon niille, joille päätös on osoitettu. Komissio julkaisee lausunnon päätöksen julkaisemisen yhteydessä ottaen huomioon yritysten oikeutetut edut sen suhteen, ettei niiden liikesalaisuuksia paljasteta.

20 artikla

Päätösten julkaiseminen

1. Komissio julkaisee 8 artiklan 1—6 kohdan sekä 14 ja 15 artiklan nojalla tekemänsä päätökset, lukuun ottamatta 18 artiklan 2 kohdan mukaisesti tehtyjä väliaikaisia päätöksiä ja neuvoa-antavan komitean lausunnon *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

2. Julkaistaessa on mainittava asianosaisten nimet ja päätöksen pääasiallinen sisältö; siinä on otettava huomioon yritysten oikeutetut edut sen suhteen, ettei niiden liikesalaisuuksia paljasteta.

21 artikla

Asetuksen soveltamisala ja toimivalta

1. Vain tätä asetusta sovelletaan 3 artiklassa tarkoitettuihin keskittymiin, ja asetuksia (EY) N:o 1/2003⁽¹⁾, (ETY) N:o 1017/68⁽²⁾, (ETY) N:o 4056/86⁽³⁾ ja (ETY) N:o 3975/87⁽⁴⁾ ei sovelleta lukuun ottamatta yhteisyrityksiä, jotka eivät ole yhteisönlajuisia ja joiden tarkoituksena tai seurauksena on itsenäisenä pysyvien yritysten kilpailukäyttäytymisen yhteensovittaminen.

2. Ainoastaan komissiolla on toimivalta tehdä tässä asetuksessa tarkoitettuja päätöksiä yhteisöjen tuomioistuimen valvonnassa.

3. Jäsenvaltio ei saa soveltaa kansallista kilpailulainsäädäntöään yhteisönlajuisen keskittymään.

Sen estämättä, mitä ensimmäisessä alakohdassa säädetään, jäsenvaltio saa kuitenkin suorittaa 4 artiklan 4 kohtaa tai 9 artiklan 2 kohtaa sovellettaessa tarpeellisia tutkimuksia sekä 9 artiklan 3 kohdan ensimmäisen alakohdan b alakohdassa tai 5 kohdassa tarkoitettua siirtämisen jälkeen toteuttaa 9 artiklan 8 kohdan soveltamiseksi ehdottoman välttämättömiä toimenpiteitä.

4. Sen estämättä, mitä 2 ja 3 kohdassa säädetään, jäsenvaltiot voivat toteuttaa aiheelliset toimenpiteet suojatakseen muita kuin tässä asetuksessa tarkoitettuja oikeutettuja etuja, jos toimenpiteet ovat sopusoinnussa yhteisön oikeuden yleisten periaatteiden ja muiden yhteisön sääntöjen kanssa.

Yleistä turvallisuutta, tiedonvälityksen moniarvoisuutta ja vakavaraisuussääntöjä pidetään ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuina oikeutettuina etuina.

Asianomaisen jäsenvaltion on ilmoitettava muusta yleisestä edusta komissiolle, ja komission on, ennen kuin edellä tarkoitettujen toimenpiteet saa toteuttaa, tunnustettava tällainen etu arvioituaan, onko se sopusoinnussa yhteisön oikeuden yleisten periaatteiden ja muiden yhteisön sääntöjen kanssa. Komissio ilmoittaa päätöksestään asianomaiselle jäsenvaltiolle 25 työpäivän kuluessa mainitusta ilmoituksesta.

⁽¹⁾ EYVL L 1, 4.1.2003, s. 1.

⁽²⁾ EYVL L 175, 23.7.1968, s. 1, asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 1/2003.

⁽³⁾ EYVL L 378, 31.12.1986, s. 4, asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 1/2003.

⁽⁴⁾ EYVL L 374, 31.12.1987, s. 1, asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 1/2003.

22 artikla

Siirtäminen komission käsiteltäväksi

1. Yksi tai useampi jäsenvaltio voi pyytää komissiota tutki-
maan 3 artiklassa tarkoitetun keskittymän, joka ei ole 1 artik-
lassa tarkoitettu yhteisönlaajuinen keskittymä mutta vaikuttaa
jäsenvaltioiden väliseen kauppaan ja uhkaa vaikuttaa
merkittävästi kilpailuun pyynnön esittävän jäsenvaltion tai
pyynnön esittävien jäsenvaltioiden alueella.

Tällainen pyyntö on esitettävä viimeistään 15 työpäivän
kuluessa keskittymän ilmoittamispäivästä, tai jos ilmoitus ei ole
välttämätön, siitä päivästä, jona jäsenvaltio sai muulla tavoin
tiedon siitä.

2. Komissio ilmoittaa jäsenvaltioiden toimivaltaisille viran-
omaisille ja keskittymään osallistuville yrityksille viipymättä
kaikista 1 kohdan nojalla saamistaan pyynnöistä.

Muilla jäsenvaltioilla on oikeus yhtyä alkuperäiseen pyyntöön
15 työpäivän kuluessa siitä kun ne ovat vastaanottaneet komis-
sion toimittaman alkuperäisen pyynnön.

Kaikkia keskittymää koskevia kansallisia määräaikoja lykätään,
kunnes tässä artiklassa säädetyn menettelyn mukaisesti on
päätetty, missä keskittymää tutkitaan. Jäsenvaltion kansallisten
määräaikojen lykkääminen päättyy heti, kun se on ilmoittanut
komissiolle ja asianomaisille yrityksille, ettei se halua liittyä
pyyntöön.

3. Komissio voi 10 työpäivän kuluessa 2 kohdassa vahvis-
tetun määräajan päättymisestä päättää tutkia keskittymää, jos se
katsoo, että keskittymä vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kaup-
paan ja uhkaa vaikuttaa merkittävästi kilpailuun pyynnön
esittäneen jäsenvaltion tai pyynnön esittäneiden jäsenvaltioiden
alueella. Jos komissio ei tee päätöstä tässä määräajassa, sen
katsotaan päättäneen tutkia keskittymä pyynnön mukaisesti.

Komissio antaa päätöksensä tiedoksi kaikille jäsenvaltioille ja
keskittymään osallistuville yrityksille. Se voi vaatia ilmoituksen
tekemistä 4 artiklan mukaisesti.

Pyynnön esittänyt jäsenvaltio tai esittäneet jäsenvaltiot eivät saa
tämän jälkeen jatkaa kansallisen kilpailulainsäädäntönsä sovelta-
mista kyseiseen keskittymään.

4. Komission tutkiessa keskittymää 3 kohdan nojalla sovelle-
taan 2 artiklaa, 4 artiklan 2—3 kohtaa, 5, 6 ja 8—21 artiklaa.
Jos keskittymää ei ole toteutettu siihen päivään mennessä, jona
komissio ilmoittaa keskittymään osallistuville yrityksille, että
pyyntö on esitetty, sovelletaan, mitä 7 artiklassa säädetään.

Jos 4 artiklan mukainen ilmoitus ei ole välttämätön, 10 artiklan
1 kohdassa säädetty määräaika menettelyn aloittamiselle alkaa
sitä päivää seuraavana työpäivänä, jona komissio ilmoittaa
keskittymään osallistuville yrityksille, että se on päättänyt tutkia
keskittymän 3 kohdan nojalla.

5. Komissio voi ilmoittaa yhdelle tai useammalle jäsenval-
tiolle, että se katsoo keskittymän täyttävän 1 kohdassa esitetyt
arviointiperusteet. Tällaisissa tapauksissa komissio voi kehottaa
kyseistä jäsenvaltiota tai kyseisiä jäsenvaltioita esittämään 1
kohdassa tarkoitetun pyynnön.

23 artikla

Täytäntöpanosäännökset

1. Komissiolla on toimivalta vahvistaa 2 kohdassa tarkoi-
tetun menettelyn mukaisesti:

- a) täytäntöpanosäännöksiä 4 artiklassa tarkoitettujen ilmoi-
tusten ja lausuntojen muodosta, sisällöstä ja muista yksityis-
kohdista;
- b) 4 artiklan 4 kohdan, 4 artiklan 5 kohdan, 7, 9, 10 ja 22
artiklassa tarkoitettuja määräaikoja koskevia täytäntöpano-
säännöksiä;
- c) menettely ja määräajat sitoumusten esittämiselle ja
täytäntöpanolle 6 artiklan 2 kohdan ja 8 artiklan 2
kohdan mukaisesti;
- d) 18 artiklassa tarkoitettuja kuulemisia koskevia täytäntöpano-
säännöksiä.

2. Komissiota avustaa neuvoa-antava komitea, joka
muodostuu jäsenvaltioiden edustajista.

- a) Ennen soveltamissäännöksiä koskevien ehdotusten julkaise-
mista ja kyseisten säännösten antamista komissio kuulee
neuvoa-antavaa komiteaa.
- b) Kuuleminen tapahtuu komission koolle kutsumassa kokouk-
sessa, jossa puheenjohtajana on komissio. Ehdotukset sovel-
tamissäännöksiksi toimitetaan kokouskutsun mukana.
Kokous pidetään aikaisintaan 10 työpäivän kuluttua kokous-
kutsun lähettämisestä.
- c) Neuvoa-antava komitea antaa, tarvittaessa äänestettyään,
lausunnon soveltamissäännöksiä koskevista ehdotuksista.
Komission on niin suurelta osin kuin mahdollista otettava
huomioon komitean lausunto.

24 artikla

Suhteet kolmansiiin maihin

1. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle kaikista ylei-
sistä vaikeuksista, joita niiden 3 artiklassa tarkoitettuihin keskit-
tymiin osallistuvilla yrityksillä on ollut kolmansissa maissa.

2. Komissio laatii ensimmäisen kerran viimeistään vuoden
kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta ja sen jälkeen
määräajoin kertomuksen, jossa tarkastellaan sitä, miten
yrityksiä, joiden kotipaikka tai pääasialliset toiminnot ovat
yhteisössä, on 3 ja 4 kohdan kannalta kohdeltu suhteessa
kolmansissa maissa toteutettaviin keskittymiin. Komissio antaa
nämä kertomukset neuvostolle yhdessä mahdollisten suosi-
tusten kanssa.

3. Jos komissio 2 kohdassa tarkoitettujen kertomusten tai muiden tietojen perusteella toteaa, että kolmas maa ei kohtele yrityksiä, joiden kotipaikka tai pääasialliset toiminnot ovat yhteisössä, tavalla, joka vastaa yhteisön tapaa kohdella tuosta maasta olevia yrityksiä, komissio voi tehdä neuvostolle ehdotuksia tarvittavista valtuuksista neuvotella vastaavasta kohteesta yrityksille, joiden kotipaikka tai pääasialliset toiminnot ovat yhteisössä.

4. Tämän artiklan nojalla toteutettavien toimenpiteiden on oltava sopusoinnussa kahden- tai monenvälisistä kansainvälisistä sopimuksista johtuvien yhteisön ja jäsenvaltioiden velvoitteiden kanssa, edellä sanotun kuitenkin rajoittamatta perustamissopimuksen 307 artiklan soveltamista.

25 artikla

Kumoaminen

1. Kumotaan asetukset (ETY) N:o 4064/89 ja (EY) N:o 1310/97 1 päivästä toukokuuta 2004, sanotun kuitenkin rajoittamatta 26 artiklan 2 kohdan soveltamista.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 20 päivänä tammikuuta 2004.

2. Viittauksia kumottuihin asetuksiin pidetään viittauksina tähän asetukseen liitteessä olevan vastaavuustaulukon mukaisesti.

26 artikla

Voimaantulo ja siirtymäsäännökset

1. Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Sitä sovelletaan 1 päivästä toukokuuta 2004.

2. Asetusta (ETY) N:o 4064/89 sovelletaan edelleen keskittymiin, joista on tehty sopimus tai ilmoitus tai jossa kyseisen asetuksen 4 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu määräysvalta on hankittu ennen tämän asetuksen soveltamisen alkamispäivää, jollei erityisesti asetuksen (ETY) N:o 4064/89 25 artiklan 2 ja 3 kohdan sekä asetuksen (EY) N:o 1310/97 2 artiklan soveltamista koskevista säännöksistä muuta johdu.

3. Sellaisten yrityskeskittymien osalta, joihin tätä asetusta sovelletaan liittymisen vuoksi, tämän asetuksen soveltamisen alkamispäivä korvataan liittymispäivällä.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

C. MCCREEVY

LIITE

Vastaavuustaulukko

Asetus (ETY) N:o 4064/89	Tämä asetus
1 artiklan 1, 2 ja 3 kohta	1 artiklan 1, 2 ja 3 kohta
1 artiklan 4 kohta	1 artiklan 4 kohta
1 artiklan 5 kohta	1 artiklan 5 kohta
2 artiklan 1 kohta	2 artiklan 1 kohta
—	2 artiklan 2 kohta
2 artiklan 2 kohta	2 artiklan 3 kohta
2 artiklan 3 kohta	2 artiklan 4 kohta
2 artiklan 4 kohta	2 artiklan 5 kohta
3 artiklan 1 kohta	3 artiklan 1 kohta
3 artiklan 2 kohta	3 artiklan 4 kohta
3 artiklan 3 kohta	3 artiklan 2 kohta
3 artiklan 4 kohta	3 artiklan 3 kohta
—	3 artiklan 4 kohta
3 artiklan 5 kohta	3 artiklan 5 kohta
4 artiklan 1 kohdan ensimmäinen virke	4 artiklan 1 kohdan ensimmäinen alakohta
4 artiklan 1 kohdan toinen virke	—
—	4 artiklan 1 kohdan toinen ja kolmas alakohta
4 artiklan 2 ja 3 kohta	4 artiklan 2 ja 3 kohta
—	4 artiklan 4, 5 ja 6 kohta
5 artiklan 1, 2 ja 3 kohta	5 artiklan 1, 2 ja 3 kohta
5 artiklan 4 kohdan johdantokappale	5 artiklan 4 kohdan johdantokappale
5 artiklan 4 kohdan a alakohta	5 artiklan 4 kohdan a alakohta
5 artiklan 4 kohdan b alakohdan johdantokappale	5 artiklan 4 kohdan b alakohdan johdantokappale
5 artiklan 4 kohdan b alakohdan ensimmäinen luettelma-kohta	5 artiklan 4 kohdan b alakohdan i alakohta
5 artiklan 4 kohdan b alakohdan toinen luettelma-kohta	5 artiklan 4 kohdan b alakohdan ii alakohta
5 artiklan 4 kohdan b alakohdan kolmas luettelma-kohta	5 artiklan 4 kohdan b alakohdan iii alakohta
5 artiklan 4 kohdan b alakohdan neljäs luettelma-kohta	5 artiklan 4 kohdan b alakohdan iv alakohta
5 artiklan 4 kohdan c, d ja e alakohta	5 artiklan 4 kohdan c, d ja e alakohta
5 artiklan 5 kohta	5 artiklan 5 kohta
6 artiklan 1 kohdan johdantokappale	6 artiklan 1 kohdan johdantokappale
6 artiklan 1 kohdan a ja b alakohta	6 artiklan 1 kohdan a ja b alakohta
6 artiklan 1 kohdan c alakohta	6 artiklan 1 kohdan c alakohdan ensimmäinen virke
6 artiklan 2—5 kohta	6 artiklan 2—5 kohta
7 artiklan 1 kohta	7 artiklan 1 kohta
7 artiklan 3 kohta	7 artiklan 2 kohta
7 artiklan 4 kohta	7 artiklan 3 kohta
7 artiklan 5 kohta	7 artiklan 4 kohta
8 artiklan 1 kohta	6 artiklan 1 kohdan c alakohdan toinen virke
8 artiklan 2 kohta	8 artiklan 1 ja 2 kohta
8 artiklan 3 kohta	8 artiklan 3 kohta

Asetus (ETY) N:o 4064/89	Tämä asetetus
8 artiklan 4 kohta	8 artiklan 4 kohta
—	8 artiklan 5 kohta
8 artiklan 5 kohta	8 artiklan 6 kohta
8 artiklan 6 kohta	8 artiklan 7 kohta
—	8 artiklan 8 kohta
9 artiklan 1—9 kohta	9 artiklan 1—9 kohta
9 artiklan 10 kohta	—
10 artiklan 1 ja 2 kohta	10 artiklan 1 ja 2 kohta
10 artiklan 3 kohta	10 artiklan 3 kohdan ensimmäisen alakohdan ensimmäinen virke
—	10 artiklan 3 kohdan ensimmäisen alakohdan toinen virke
—	10 artiklan 3 kohdan toinen alakohta
10 artiklan 4 kohta	10 artiklan 4 kohdan ensimmäinen alakohta
—	10 artiklan 4 kohdan toinen alakohta
10 artiklan 5 kohta	10 artiklan 5 kohdan ensimmäinen ja neljäs alakohta
—	10 artiklan 5 kohdan toinen, kolmas ja viides alakohta
10 artiklan 6 kohta	10 artiklan 6 kohta
11 artiklan 1 kohta	11 artiklan 1 kohta
11 artiklan 2 kohta	—
11 artiklan 3 kohta	11 artiklan 2 kohta
11 artiklan 4 kohta	11 artiklan 4 kohdan ensimmäinen virke
—	11 artiklan 4 kohdan toinen ja kolmas virke
11 artiklan 5 kohdan ensimmäinen virke	—
11 artiklan 5 kohdan toinen virke	11 artiklan 3 kohta
11 artiklan 6 kohta	11 artiklan 5 kohta
—	11 artiklan 6 ja 7 kohta
12 artikla	12 artikla
13 artiklan 1 kohdan ensimmäinen alakohta	13 artiklan 1 kohta
13 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan johdantokappale	13 artiklan 2 kohdan johdantokappale
13 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan a alakohta	13 artiklan 2 kohdan b alakohta
13 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan b alakohta	13 artiklan 2 kohdan c alakohta
13 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan c alakohta	13 artiklan 2 kohdan e alakohta
13 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan d alakohta	13 artiklan 2 kohdan a alakohta
—	13 artiklan 2 kohdan d alakohta
13 artiklan 2 kohta	13 artiklan 3 kohta
13 artiklan 3 kohta	13 artiklan 4 kohdan ensimmäinen ja toinen virke
13 artiklan 4 kohta	13 artiklan 4 kohdan kolmas virke
13 artiklan 5 kohta	13 artiklan 5 kohdan ensimmäinen virke
—	13 artiklan 5 kohdan toinen virke
13 artiklan 6 kohdan ensimmäinen virke	13 artiklan 6 kohta
13 artiklan 6 kohdan toinen virke	—
—	13 artiklan 7 ja 8 kohta
14 artiklan 1 kohdan johdantokappale	14 artiklan 1 kohdan johdantokappale
14 artiklan 1 kohdan a alakohta	14 artiklan 2 kohdan a alakohta
14 artiklan 1 kohdan b alakohta	14 artiklan 1 kohdan a alakohta
14 artiklan 1 kohdan c alakohta	14 artiklan 1 kohdan b ja c alakohta

Asetus (ETY) N:o 4064/89	Tämä asetetus
14 artiklan 1 kohdan d alakohta	14 artiklan 1 kohdan d alakohta
—	14 artiklan 1 kohdan e ja f alakohta
14 artiklan 2 kohdan johdantokappale	14 artiklan 2 kohdan johdantokappale
14 artiklan 2 kohdan a alakohta	14 artiklan 2 kohdan d alakohta
14 artiklan 2 kohdan b ja c alakohta	14 artiklan 2 kohdan b ja c alakohta
14 artiklan 3 kohta	14 artiklan 3 kohta
14 artiklan 4 kohta	14 artiklan 4 kohta
15 artiklan 1 kohdan johdantokappale	15 artiklan 1 kohdan johdantokappale
15 artiklan 1 kohdan a ja b alakohta	15 artiklan 1 kohdan a ja b alakohta
15 artiklan 2 kohdan johdantokappale	15 artiklan 1 kohdan johdantokappale
15 artiklan 2 kohdan a alakohta	15 artiklan 1 kohdan c alakohta
15 artiklan 2 kohdan b alakohta	15 artiklan 1 kohdan d alakohta
15 artiklan 3 kohta	15 artiklan 2 kohta
16—20 artikla	16—20 artikla
21 artiklan 1 kohta	21 artiklan 2 kohta
21 artiklan 2 kohta	21 artiklan 3 kohta
21 artiklan 3 kohta	21 artiklan 4 kohta
22 artiklan 1 kohta	21 artiklan 1 kohta
22 artiklan 3 kohta	—
—	22 artiklan 1, 2 ja 3 kohta
22 artiklan 4 kohta	22 artiklan 4 kohta
22 artiklan 5 kohta	—
—	22 artiklan 5 kohta
23 artikla	23 artiklan 1 kohta
—	23 artiklan 2 kohta
24 artikla	24 artikla
—	25 artikla
25 artiklan 1 kohta	26 artiklan 1 kohdan ensimmäinen alakohta
—	26 artiklan 1 kohdan toinen alakohta
25 artiklan 2 kohta	26 artiklan 2 kohta
25 artiklan 3 kohta	26 artiklan 3 kohta
—	Liite